

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narodna in inarata sprejema upravljalstvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekeplal se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izvenredno nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošli prejemam:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »
V upravljalstvu prejemam:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 287.

V Ljubljani, v soboto, 12. decembra 1903.

Letnik XXXI.

Imeti — dati.

Od zaključnja deželnega zbora kranjskega sem je vaa pozornost javnosti obrnjena v delovanje strank med ljudstvom. Kajti uspeh ali neuspeh obstrukcije je odvisen od tega, katera stranka potegne ljudstvo za seboj.

A dosednji razvoj ni pokazal tega, kdo potegne ljudstvo na svojo stran. Nasprotno: pokazalo se je, kdo je ljudstvo. Premislimo dejstva!

Katoliško-narodna stranka je pokazala, da je v njenem taboru ljudstvo. Se več: pokazala je, da je v njenem taboru inteligenca, sila napredka, moč gospodarskih in političnih idej. Tega ne more nihče tajiti, kdor zasleduje razvoj v zadnjih mesecih. Liberalna stranka je pokazala le, da je podobna onemogli, klepetavi, zlobni starki, ki izkuša z zabavljanjem zakriti svojo nezmožnost.

Le primerjajmo! Katol.-narodna stranka ima vsak teden obilno javnih ljudskih shodov. Po 17 shodov en dan — to je znamenje sile! Liberalna stranka ima semtertje kak shodek, ki je prirejen edino-le zato, da bi se zakrivala njena onemoglost.

Katoliško-narodna stranka kaže mnogo vrlega, mladega naraščanja, ki že zdaj pogumno nastopa na shodih. To je sad njenega dolgotrajnega, vzgojnega delovanja med ljudstvom. Liberalna stranka ima svoj alfa in omega v dr. Tavčarju. Ko bi tega ne bilo, bi spleh nobenega shoda sposobna ne bila, kajti dolgočasnost dr. Ferjančičevih izgovorov se pač ne more več upoštevati kot politični faktor. Tu ni naraščaja, ni talentov, ni idej. Liberalna stranka je podobna res le tolpi jastrebov, ki zavistno gleda na slovensko ljudstvo in čaka, kje dobi kaj mrhovine za dušno hrano.

Liberalna stranka je pa notranje popolnoma shirala. To se vidi najbolj v dveh dejstvih: V naivno ponižnem obnašanju proti vladi in v služabniški zvestobi proti Nemcem. Kje so kvedri? Kje je vsa bojevitost, s katero so se nekda ponašale te male korifeje?

Tako daleč so prišli, da se »Narod« niti tega dejstva ni upal zapisati, da je baron Hein preprečil predavanje Makodoncev v Ljubljani, ki je bilo dovoljeno v Testu, ampak z občudovanja vredno neumnostjo izgovarja kranjskega deželnega predsednika ter pozivlje očitno svoje pristaše, da morajo visoko častiti njegov vladni zistem!

O volilni reformi streljajo ti gospodje enega kozla za drugim. V Ribnici so obdihoviti navzočnosti dr. Tavčarjevi sklenili sledečo značilno izjavo:

»Vpeljava splošne volilne pravice danes še ni umestna. Če bi se spremenili sedanji volilni pogoji, bi se zgodila po parlamentarni poti in časi prihodnosti. V kuriji veleposelnikov naj voli vsak, kdor plačuje vsaj 200 kron zemljiškega in hišnega davka, bodisi da je njegovo posestvo vpisano v deželno desko ali ne.«

Torej »času primerno«! Ali veste, gospodje, kaj je »času primerno«? Času primerno je, da so oni, ki niso niti zmožni, da bi vodili politične posle, niti nimajo ljudskega zaupanja, izgubili predpravo, ki jih vživajo vsled zastarelih krivic.

Cela liberalna stranka nima poguma, izreči odkrito besedo: V slovenski deželi pravico slovenskemu ljudstvu! To jim »danes še ni umestno in nujno«.

Če premislimo, da je liberalna stranka versko popolnoma odpadla od krščanstva in da je intelektualno in moralno posirovela do tolike stopinje, kakor to z grozo opazujemo na njenih podlih glasilih, moramo pač vzdikniti: Naša politična bilanca izkazuje bankrot kranjskega liberalizma. V rubriki »dati« ima ta stranka že toliko dolga, da jo moramo z vso energijo prisiliti, da res tudi da iz rok oblast, ki jo vživa po krivici.

Zato pa naprej z delom med ljudstvom!

V boju za zakon in pravico.

(Govor poslanca dr. Ploja v državnem zboru dne 24. novembra 1903.)

Körber — strankar.

Visoka zbornica! Gospod ministrski predsednik si je postavil princip, ki stremi

za tem, da se ne sme izpolniti nobena še tako opravičenih narodnih, gospodarskih ali kulturnih zahtev slovenskih narodov, ako ne dovolijo nemške stranke. Ta veto-pravica nemških strank glede vladnih in upravnih stvari vsekakor ni združljiva z značajem uradniške vlade, ker ga ji vzame in ji pritiska značaj strankarske vlade. (Pritrjevanje.)

Gospod ministrski predsednik si je izbral sploh prav čuden vladni in upravni sistem, ki se dá v kratkem označiti:

Körber — gospodar.

Bolj ali manj skrito podpiranje nemških želj, naperjenih zoper opravičene narodne, gospodarske in kulturne zahteve slovenskih narodov; izkoriščanje proračuna za politične namene (resnično!); izsesavanje vseh latentnih rezerv našega proračuna, naših finančnih, poraba slučajnih dohodkov in premoženj za vedno se ponavljajoče izdatke, edino v svrhu, da se pokrije primanjkljaj, ki gleda iz vseh kotov našega proračuna, in da se to breme, ta skrb za pokritje deficita, ki se že prihodnje leto z vsemi umetnostmi ne bo dal več utajiti, zvali na bodočo vladno, bodočega finančnega ministra, dalje dalekosečno, že nedovoljeno vplivanje javnega mnenja. Gospod ministrski predsednik meni v tako resnih časih kot so sedanji, le z besedami, cenimi obljubami in frazami pregnati vso bedo.

Tej kopici besed pa stoji strašen deficit dela nasproti in je sploh bilanca cele štiriletnje vlade ta, da se parlamentarni in notranji politični položaj ne le ni popoblašal, temveč se bistveno poslabšal, in da ni vlada spojnila niti ene onih nalog, katere je prejela, kakor rešitev parlamentarne in notranje politične krize, sklenitev nagodbe z Ogrsko in pomirjenje jezikovnega boja.

Körber — sovražnik Jugoslovanov.

Mi Jugoslovani čutimo ta zistem Körberjev na posebno krepak način, in jaz dam izraz le splošnemu čuvstvu in splošnemu mnenju Slovenske zveze, ako rečem: Naša nezadovoljnost se je znatno povečala, in vedno bolj čutimo, da je Körber sovražnik Jugoslovanov, kakor je to pokazal takrat na tako odividen način, ko so hrvaški poslanci iz Istre in Dalmacije z ozirom na gibanje, ki so je povzročili dogodki na Hrvaškem pri avstrijskih Jugoslovanih, primorani, poročali v zbornici o tej zadevi. Takrat je nastopil Körber očitno kot sovražnik Slovanov, takrat je zavzel stališče, ki mu je dalo po pravici ime vazala hrvaškega bana.

Vladni in upravni sistem te vlade, ka-

kor se praktično kaže posebno na jugu države hočem na podlagi nekaterih primerov pobjljuje osvetliti.

Povdaril bi v prvi vrsti način imenovanja uradnikov na jugu države. Pri tem se ne bom spuščal v podrobnejše detajle, ker bomo še imeli v kratkem priložnost obširneje o tej stvari govoriti. Danes rečem le toliko, da vlada imenuje uradnike ne z ozirom na njihove službene in jezikovne zmožnosti, temveč z ozirom na nemško narodnost.

Pogažena pravica.

Preidem k drugi primeri, namreč k opisu postopanja koroških sodišč glede rabe slov. jezika pri sodnih obravnavah, protokoliranjih itd.

To je jako zanimivo poglavje, ki dokazuje, kako nemoteno se na Koroškem v zakonih utemeljena pravica slovenskega prebivalstva glede rabe materinega, v deželi domačega jezika, gazi z nogami.

Na Koroškem je bilo zadnji čas v teoriji popolnoma priznано, da ima vsak Slovenec pravico govoriti v svojem jeziku pred sodiščem in da so sodišča primorana, tudi v tem jeziku razpravljati. Vsekakor se v praksi to teoretično načelo ni vedno spolnjevalo, ker je bila ravno jezična zmožnost koroških sodišč večidel takšna, da niso mogli slediti slovenskim vlogam in slovenskim razpravam z ozirom na neznanje, ozir. siabo znanje tega jezika.

To teoretično priznanje pa je zadobilo zadnji čas silen udarec. Gospoda moja! Ako pomislite, da tvorijo Slovenci na Koroškem dobro tretjino prebivalstva, da stanujejo Slovenci na Koroškem v kompaktnih množinah, potem mi boste priznali, da je praksa, po kateri se sme koroški Slovenec v svoji lastni domovini, v svoji lastni deželi pri sodišču svojega jezika le tedaj posluževati, ako res ni zmožen nemščine, velika abnormiteta, kakor bi je ne smelo biti v nobeni kulturni državi. (Pritrjevanje.)

Te razmere so na slovenskem jugu vzbudile opravičeno ogorčenje in povzročile izjavo najbolj poklicanih interpretov v tem oziru, slovenskih odvetnikov, na jugu te države. Ti so se v Ljubljani sešli k posvetovanju, in jaz bi vladni priporočal, da prouči govore, izrečene na tem shodu in resolucije, vsprejete ob tej priliki, z največjo paznostjo in resnostjo, in prepričan sem, da vlada potem ne bo odlagala niti minute odpravi teh razmer, katere ne škodijo samo interesom prebivalstva, ki išče svojih pravic,

LISTEK.

Slike iz makedonskega ustanka.

Makedonski ustanek je v marsičem podoben burški vojni, podoben posebno v tem, da se tudi tu ženske bore v narodnem boju, kakor pri Burih. Zgodovina nam podaje malo imen žen, ki bi se bile borile ob strani moških za narodno slobodo, ki bi ne prestrašeno izpostavljale junaške prsi sovražnemu kopju ali svincu in nosile v gore bojne zastave ter umirale z geslom: »Sloboda ali smrt!« Slavno je ime Ivane d'Arc v svetovni zgodovini. Ta slavna francoska junakinja je našla do zadnjega časa malo posnemovalk. Burske in makedonske žene so jele tekrovati s slavno Francozinjo za lovorov venec.

V Macedoniji slavi ime junaške Jekaterine, Zoice, Ivanove, Efrozine, Pop Ivanove, Kostadine Nastove in mnogih drugih Bolgarkinj, ki so se junaško obnašale proti čevjim bašibozukom in rednim turškim četam.

Popisati hočemo dve bojni tovarišici,

po stanu učiteljici, Kostadino Nastovo in Efrozino Pop Ivanovo.

O Kostadini Nastovi je prinesla scifjska »Večerna Pošta« vest, da je padla v krvavem boju z bašibozuki ob Prespanskem jezeru. Ta vrla junakinja je zapustila učiteljsko službo, ker so jo Turki začeli sumničiti, češ, da podpira ustaše. Bežeča pred preganjalci, se je skrila v gore, kjer je nabrala maščevalno četo, ki se je ji postavila na čelo, kakor vojvoda. Imela je več ostrih in krvavih bojov z rednimi vojaki okoli jezera Prespanskega, a v poslednjem boju jo je sovražni svinec smrtno ranil in v malo trenutkih je izdihnila junaško svojo dušo.

Druga junakinja maščevalka, Efrozina Pop Ivanova je nedavno prišla na Bolgarsko in je dopisniku »Večerne pošte« pripovedovala svoje bojne dogodke. Stara je okoli 20 let, tanke, vitke, a krepke stasi, lepilic, smehljajočih ust in modrih oč, iz katerih odseva čaroben in junaški žar. Obledena je preprosto in skromno. Vrlo živo zna pripovedovati o ljutih bojih s Turki, o stradanju in stiskah ustašev.

Svoj življenjepi je naslikala tako: »Rojena sem v Pehčevu, v maleševskem okraju. Očeta so mi pregnali Turki. Zaradi nekega

prepira je bil prijet, obsojen in poslan v Rodosto. Pred nekoliko meseci je dobil amnestijo in je izpuščen na slobodo. Bila sem učiteljica v selu Vojslavci v radoniškem okraju. Razun šole in doma nisem poznala drugega kraja, razun otrok ne drugih ljudi. Edina prijateljica, s katero sem občevala, je bila Ivica Ivanova, učiteljica v sosednjem selu, ki je komaj eno ura oddaljeno od Vojslavca. Našel se je pa bolgarski izdajavec Mihajel Evtimon iz Vojslavca, ki je mene in Ivico Ivanovo obrekel pred Turki, češ, da po noči sprejemava in pogoščujeva ustaše in skrivaj šijeva ustaške zastave. Na predvečer Jurjevega se je predrznil ta klevetnik s tremi drugimi obkoliti moj stan z namenom, da me ujamejo in zapro. Opazivši nevarnost, zgrabim mali samokres ter planem na dvorišče. Tu nastavi nekdo puško name in me pozove, naj se udam. Planem nanj, a on me sgrabi za reko in me hoče udariti s sabljo; no, predno je zamahnil, sem sprožila samokres. Nato je nastala zmešnjava, ki mi je ponudila dovolj časa, da sem ušla.

Dva dni sem blodila po gori in se pridružila četi vojvode Koste Maznenkova, ki je štela 40 ustašev. Dne 15. vel. travna nas napade blizu sela Negravavškega oddelek turške vojske in začno sipati na nas ogenj

čisto od blizu. Začela je padati večerna megla in mi nismo mogli opaziti, kje je sovražnik. Razvilo se je običajno streljanje. Do tega spopadka nisem še imela puške. Ko je pa padel en ustaš, sem vzela njegovo puško in začela streljati. Vojvoda je vrzel dve bombi in turška vojska se je umaknila, pustivši na mestu 20 ubitih in ranjenih. V gosti šumi in v gorskih predelih so mi silno nagajala ženska krila, zato sem pa želela, da oblečem moško obleko, a je nisem mogla dobiti. Dne 24. vel. travna se je ustavila četa med štirimi seli, a vojvoda Maznenkov gre z dvema ustašema v selo Negravavsko, kjer najde 11 seljakov. Izdani od sosednjih seljakov, so bili še o zori napadeni od turške vojske. Vojvoda in dva ustaša so hitro zgrabili za puške in se skrili za neko skalo. Seljaki so bili brez orožja. Streljanje je trajalo pol ure. Padlo je 15 turških vojakov, a ostali, okrog 100 vojakov, obkolijo Maznenkova ter ga ubijejo skupaj z obema tovarišema in neoboroženimi seljaki.

Isti dan, eno uro po tem boju, ko smo jedva zvedeli za vojvodovo smrt, smo bili napadeni od turške vojske. Počivali smo v neki kolibi sela Lipovskega in komaj smo se porazpostavili ob neki grapi. Turki so zavzeli izvrstno pozicijo na brdu nad nami

ampak tudi pravosodstvu, in so nevredne kulturne države. (Pritrjevanje.)

Sodniki in zakon.

Gospoda moja! Mi slišimo in moramo slišati ob vsaki priliki, da ima slovenska stranka pri koroških sodiščih le tedaj pravico zahtevati, da se vodi razprava v slovenskem jeziku, kadar je zmožna le slovenskega jezika. To je vzrok, da sodniki vprašajo najprej slovensko stranko: „Razumete nemški?“ S tem se doseže, da povabljenec, katerega večkrat povabijo pred sodišče in sodna dvorana zmede, v takem stanju ne najde poguma, zanikati vprašanja in da rajši pove, češ da je vešč jezika.

In potem se ga nemški zasliši in stavi nemški zapisnik.

Da se stranka le težko, morda pretrgano nemški izraža, da pri tem ne izrazi svoje prave volje, da so njene izjave netočne, je postranska stvar.

In to vendar ni resno pravosodstvo.

Na ta način se doseže, da se stavijo zapisniki le v nemškem jeziku in se istotako izrekajo le nemške razsodbe. Ta postopek pa ugovarja pisani pravici, član XIX. drž. zak., § 13. splošnega sodnega reda, ki ni preklican po novem civilnem procesnem redu, §§ 13. in 189. kazenskega procesnega reda in § 4. o postopanju izven prepornih slučajev od leta 1854.

Sodniki, ki kršijo na ta način besedilo zakona, se sklicujejo na odlok sodnega ministrstva od 15. marca 1862, poslan na nadsodni predsedstvi v Gradcu in Trstu, s katerim se na videz ureja jezikovno vprašanje pri sodiščih v okrožju graškega nadsodišča.

Ali iz besedila te izjave je razvidno, da sodno ministrstvo v tej zadevi ni hotelo urediti jezikovnega prava kot takšnega, jezikovnega prava vsakega posameznika, temveč da je sodno ministrstvo s to odredbo hotelo urediti samo dolžnosti sodnikov glede na jezikovno rabo, glede na to, kdaj je dovoljen slovenski jezik pri sodiščih.

To razumevanje in ta komentar najde tudi svoje natančnejše pojasnilo v izjavah sodno-ministerjalnega odloka od 18. februarja 1882. Ta odlok je izšel ravno tako na nadsodni predsedstvi v Gradcu in Trstu in je nadaljevanje odloka iz leta 1862.

Kot se čuje po vsej javnosti v slovenskih delih na jugu te države, je predsednik višjega sodišča v Gradcu uredil prakso pri koroških sodiščih; po njegovi ureditvi je raba slovenskega jezika pri sodiščih le tedaj dopuščena, ako dotična stranka ni niti malo zmožna nemščine, to je, če je ne zna niti ločiti, a slovenskim odvetnikom kot zastopnikom slovenskih strank je prepovedano sploh posluževati se slovenskega jezika.

Priznam odkritosrčno, da ne morem prav verjeti istinitosti te vesti, in sicer zato ne, ker si ne morem misliti, da bi predsednik višjega sodišča, grof Gleispach, ki se je kot pravosodni minister tako pravilno izrazil v tej zbornici ravno o vprašanju jezične rabe pri sodiščih, dal takšno navodilo, bodisi ustmeno, bodisi pismeno. Grof Gleispach je kot justični minister ob priliki juistične debate 1. 1896 v seji 20. marca govoril sledeče: »Justična uprava stoji na stališču, da ima vsak avstrijski državljani biti zaslišan od svojega pristojnega sodnika v maternem jeziku, in da ima biti vsaka uloga, ki jo temu sodniku predloži, rešena v onem jeziku, v katerem je predložena. Ta aksiom pa sega samoobsebi umevno le tako daleč, kadar se gre za v deželi navadni jezik«.

Mož, ki je kot pravosodni minister zastopal tako pravilno stališče, vendar ne more

biti v stanju, da bi kot predsednik višjega sodišča v Gradcu izdal naredba, ki naravnost nasprotuje tej besedi.

Menim, da leži tudi v interesu sodne uprave, da se prouči, koliko je resnice na poročilu, je-li grof Gleispach izdal takšno odredbo, in zato želim od ministrskega predsednika kot vodje justičnega ministristva, da takoj zažne preiskave, ali je res, da so bile izdane takšne naredbi od strani predsednika graškega višjega sodišča ali od strani kake druge justične oblasti na koroška sodišča. In če je to res, pričakujemo za trdno, da bo njegova ekscelencija najenergičnejše nastopila, da bo to stanje, ki nasprotuje postavi in pravici, čimprej odpravljeno.

Razen tega zahtevam, da ministrski predsednik ukrene vse potrebno, da bodo pri koroških sodiščih nastavljeni samo slov. jezika popolnoma zmožni uradniki, da ne bodo vsled pomanjkanja teh Slovenci trpeli škode pri svojih pravnih zadevah.

Tavčar v Ribnici.

Kadar dr. Tavčar priredi kak shod, »Narod« bahato piše celi teden, kot bi se bilo bogve kaj zgodilo. Ako bi mi tako popisovali svoje shode, bi naši čitatelji nikdar nič drugega ne dobivali v roke, kakor le govore. Le, da se »Narodovo« bobnanje z edinim shodom, ki ga je bila prošlo nedeljo zmožna liberalna stranka, primerno osvetli, priobčujemo sledeči dopis iz Ribnice:

Dr. Tavčarju se ni obneslo, kakor je pričakoval, in tudi Rus iz Loškega potoka bi obžaloval, da je tako govoril, ko bi se zdaj trezno pogovarjal z Ribničani.

V torek jutraj je bila vsa Ribnica plakatirana. A agitiralo se je za shod že dokaj prej, pa ne le po gostilnah in liberalnih prodajalnah — kar si naj klerikalni dobro zapomnijo —, ampak celo v — sodnji, kar za danes pribijemo! V soboto so bili udje bivše zadrage poklicani v sodnijo. Prišli so v obilnem številu! V prvi sobi je stal človek, ki je strastno agitiral za Tavčarjev shod — v sodnijskih prostorih. V sodniji naj ne pozna nihče strank, in naj se ne dela za nobeno stranko!

Vprašamo g. svetnika Višnikarja: ali se je zgodil ta čin z njegovo vednostjo ali ne? In ako se je zgodilo to z njegovo vednostjo, naj pristojno mesto stori korake proti taki zlorabi sodnijskih prostorov. Poslanci naj o svojem času o tem ne molčijo. Če pa se je stvar zgodila brez Višnikarjeve vednosti, potem pa vprašamo g. svetnika, če misli v prihodnje preprečiti po vsaki moči tako zlorabo sodnih prostorov?

Shod sam na sebi, ki se je vršil pri Arkotu, je bil žalosten, in za liberalno stranko pogubonosen. Vidi se, da je Tavčar dober le še za — političnega vžitkarja, zakaj njegove moči so opešale. Ljudje so pričakovali, da jim bo Tavčar kaj povedal o blagonosnem delovanju liberalne stranke, o Tavčar-Schwegeljanizmu, o podpori za nemški teater, o zaslužnem delu liberalcev za krošnjarje, ali da jim bo dal res kak koristen migljaj za to ali ono, a pričakovali so zastoj! Nekaj puhlih fraz, nekaj neslanih zabavljic, to je bil ves produkt Tavčarjevega shodnega govornišva. Saj pravimo — za vžitkarja!

Kar pa je govoril potoški Rus, to pa je bilo tako, da je zrele možake oblivala rdečica, ko so poslušali. In če liberalci zardi od sramu, to se nekaj pravi! Govoril je v takem tonu, da se danes celo liberalni pristaši s studom obračajo od njega in nje-

gove stranke. Zato pa sta oba na shodu postene shajala. Ker je bilo obilno število klerikalnih poslušalcev, so jima gorke belili, tako da sta se nam zdela kakor dva medveda na razbeljeni plošči. Mislija sta, da je vsa Ribnica zanju gnojna zemlja, kamor bosta sejala, a gnojna je le v toliko, v kolikor je ognojena z gnojnico, ki je letela iz ust; sicer pa je Ribnica zanju še vedno — razbeljena plošča.

Komaj je začel Tavčar govoriti, je že lopnil po škofu in duhovščini, a v Ribnici je mahnil neumno in zadel nerodno. Ko je dejal, da klerikalni poslanci ne bodo ničesar dosegli z obstrukcijo, so navzoči na vse grlo zagrmeli: »Bodo, morajo!« In vsa gospoda je prebledela, in dr. Šifererju, ki je predsedoval, so se roke tresle, in je lepo prosil ljudi, naj bodo tihi, češ, saj smo tudi mi vas pustili zadnjič mirno zborovati Shod je bil zelo nemiren, ugovori so leteli od vseh strani.

Ko je jel Rus govoriti, se je tako krčevito oklenil mize, da je prelomil zgornji ploč, kojega kos je zaropotal pod mizo, in ljudje so se mu prav sladko smejali. Tavčar zvonil, Rus zvonil, kakor bi bila mežnarja, a ne pomaga mnogo. Shod se hitro konča. V eni uri je bilo vse končano: nagovor pripravljalnega odbora, nagovor Šifererjev, (ki je še sedaj dolžan 200 K za ribniške reveže), kovaštvo Tavčarjevo, modrost Rusova, — vse to v eni uri. In vendar je imel neki Andoljšek iz Vel. Poljan še toliko časa, da se je naveličal kazati uradnikom svojo debelo pest. Vse to v eni uri. Videlo se jim je, da so tla vroča.

Glavni kričaji na shodu, ki so pritrjevali Tavčarju in Rusu, pa so bili — žalibog — učitelji: Mlakar iz Ribnice, pa Gregorač in Zupančič iz Dolenje vasi. Ljudstvo se zgraža nad tem, da odgojitelji njegove mladine z navdušenjem pritrjujejo takim stvarim, kakršne je govoril posebno Rus. Mnogo jih pravi, da bodo že povedali tem osrečevateljem mladine, zakaj ne pošiljajo svojih otrok v šolo, kadar jih bodo klicali na odgovor. S takim vedenjem se jemlje ljudstvu zadnje spoštovanje in zaupanje do šole! Ali hoče slavni dež. šolski svet storiti kake korake proti takim učiteljem, ki na tak način izpodkopavajo ugled šole, kakor se je to zgodilo v Ribnici? Ljudstvo je radi tega ogorčeno nad učitelji in nad šolo! O tem še nismo govorili zadnje besede! — Učitelji pa naj si zapomnijo, da se s tem ljudstvu ne bodo prikupili; in dokler bodo učitelji nastopali tako, toliko časa ljudstvo nikdar ne bo privolilo, da se jim na njegov račun zvišajo plače. Take ljudi naj plačujeta Tavčar in Rus! Poslanci pa, ki zastopajo ljudstvo, naj se zvesto ravnaajo po tej ljudski volji!

Še eno! C. kr. kancelist v Ribnici Špende je igral na tem shodu vlogo reditelja, ali kali, se zadiral nad ljudmi, ki niso hoteli molčati izbruhom liberalne surovosti, jih suval in metal ven. Ali se to vjemaa službo nepristranskega c. kr. uradnika? Kmetje sami so po shodu govorili: »Jaz bi mu bil že pokazal, ko bi ne bil v sodniji! Pa kaj hočem? Saj si potem ne upam v sodnijo!« To so istinite besede! Zopet živ dokaz, kako resnično se s tem postopanjem c. kr. uradnikov jemlje ljudstvu zaupanje do sodnije! Ali se misli kedaj storiti konec takemu početju? Če ne, bo ljudstvo samo začelo glasneje govoriti! Od vseh strani se slišijo glasovi nevolje!

Tudi adjunkt Tekavčič iz Vel. Lašč se je čutil poklicanega biti za kričaja na shodu Zakaj ravno c. kr. uradniki?

Kar je pa Tavčar po shodu doživel, tega menda ni pričakoval. To vam je bila mačja godba, ki so mu jo priredili na ulici. Žvižgali so, piskali, vmes pa klicali: »Živio Susteršič, živio Jaklič, — pereat cokol! Kislega mleka bi bil lačen, ko bi ga farovži ne postavili na noge; kozle bi pasel kakor jih sedaj! Farovškega kruha je sit! Kdo te redi drugi kakor kmet! V teater naj gre! Isto se mu je ponavljalo na kolodvoru, kamor pa ga ni bilo, ker si ni upal domu, iz zato je prenočil skrit v Ribnici.

To je Tavčarjev shod! Menil je: Sedaj je železo vroče; torej kujmo! A to železo ga je speklo. Ljudstvo je sicer res nekoliko razdraženo, ker je Tavčar sedaj dobilo povabilo, naj vplača popolne deleže za propadlo zadrugo. Te opomine so hitro raznesli, ko je bil napovedan dr. Susteršičev shod, — da! delili so jih po krščanskem nauku pred cerkvijo, kar se morda še ni zgodilo, samo, da bi bili ljudstvo razdražili, da ne bi šlo na shod, a opekli so se prvič. Menili so, da bo sedaj vse drlo za Tavčarjem, a spekli so se drugič. Zakaj ribniško ljudstvo je že toliko trdno, da zaradi ene zadruge ne da še Tavčarju vere! To si naj Tavčar dobro zapomni. Korist, ki sta jo prinesla Tavčar in Rus kat. nar. stranki v ribniški dolini, pa je neizmerna. Se nekaj takih shodov, na katerih se bo govorilo tako, in nobenega kmeta ne bo več v liberalni gnojnici. Dobro, da je liberalstvo

v vsi svoji neumnosti postalo enkrat — odkritosrčno!

Zopet shod v Košanski dolini.

Občina sv. Mihela, ki obsega polovico košanske fare, je že po svojem obč. odboru poslala na deželni zbor peticijo za splošno, enako volilno pravico. Shod pri sv. Mihelu dne 8. t. m. je pa potrdil, da je odbor izrazil res ljudsko voljo. Nad 400 mož se je zbralo v društvenem poslopju, ki so navdušeno pritrjevali dr. Ivanu Susteršiču, ki jim je razkladal delovanje poslancev kat. narodne stranke v dež. zboru. Navdušeni »živijo« in vojaški »hurra« se je čul po dvorani, ko je končal svoj govor z besedami: Z vami v soglasju hočemo delovati in zmagati. Dr. Iv. Krek je v pomembnem in navdušenem govoru razložil razmerje kapitala s kmečkim delom. Kako so bili kmetje veseli, ko so videli, kako »ljubljanški gospodje« poznajo razmere kraškega trpnja z odrtniškimi, »notranjskim izobražencem«. Takim gospodom zaupamo popolnoma v vsem, tako se je slišalo iz moških ust. Pa tudi iz druge polovice košanske fare, iz košanske liberalne (?) županije in iz Zagorja je prišlo mnogo mož. Veselili so se kmetiškega napredka pri sv. Mihelu, kjer imajo posojilnico, »konsum« in mlekarno, obsodili so se za nazadnjake v liberalnem jarmu in sklenili, da hočejo istotako v zadrugnem življenju iskati si svobode. Pri nas mora biti še kak shod, da se še bolje zedinimo, dejali so Košanci; pri nas bi moralo biti tudi že enkrat kaj takega, so dejali Zagorci.

Splošen položaj na notranjskem Krasu je ta:

Kjer je kaj zadrugnega gibanja, propada egoistični liberalizem rapidno. K občinskim volitvam jih ni blizo, naše shode še celo nekateri liberalčki počaste s svojo navzočnostjo, ali pa molče o njih kot stena, edini »trošt« imajo v tem: Saj ne bo dolgo, par let še, pa bodo poginili ti konsumi. Oh, jej, pa menda ne bo tako; v že ustanovljene konsume hodijo možje iz hrenovške in slavinke fare povpraševati: Kaj, ko bi mi tudi kaj takega napravili? Vidimo, da vam dobro gre.

„Narodove“ laži.

(Od »Obrambnega društva«).

„Narod“ in redovnice.

Pri vsaki priložnosti se »Narod« zaletuje v redovnice. Za resnico mu pri tem ni nič. Tako se je zaletel tudi v uboge šolske sestre de Notre Dame v Šmihelu. Poizvedeli smo, da je vse neresnično, kar o njih piše.

Vse učiteljice na tamošnji osemrazredni dekliški šoli so Slovenke, rojene na Kranjskem; pripravljale so se za učiteljski poklic na ravno isti slovenski pripravnici v Gorici, kakor svetne učiteljice in tam tudi naredile izpite. V petrazredni ljudski šoli se ravnaajo natančno po predpisanem učnem načrtu, tudi glede na drugi deželni jezik. Kadar bo visoki c. kr. deželni šolski svet znižal število nemških ur, se bodo novega učnega načrta z veseljem oprijele. Sicer pa so že dne 22. junija 1899, št. 41. vložile slovensko pisano prošnjo na visoki c. kr. deželni šolski svet, naj bi se učenke iz oddaljenih vasi oprostile pouka v nemščini, ker jim ta itak ne bode koristil; a ta prošnja je bila brezuspešna. V dež. šolskem svetu je dr. Tavčar! V trirazredni nadaljevalni šoli se učenke res uče nemškega jezika; to pa zato, ker se navadno v njej pripravljajo za vstop v kako drugo šolo, kamor ne morejo priti, ako ne znajo nemščine; bodisi, da gredo v pripravnico, v trgovski tečaj, k pošti ali pa tudi v višjo dekliško šolo v Ljubljani. Kadar se v teh zavodih ne bo zahtevalo znanja nemščine, bodo tudi v nadaljevalni šoli poučevale sestre le v slovenskem jeziku. Uboge šolske sestre de Notre Dame pri privatnih osebah nikjer ne prisijo milodarov, ne v nemškem in ne v slovenskem jeziku.

Dalje je moral »Narod« prinesiti naslednji uradni popravek drž. pravdnistva: Stev. 1511/3. Slavno uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. K notici po naslovom »Nuna v Begunjah jedla šivanke« v štev. 258. »Slovenskega Naroda« z dné 4. novembra 1903 prosim nenudoma vsprejeti nastopni uradni popravek. Ni res, da je predstojnica ženske kaznilnice v Begunjah z neko ji podrejeno nuno tako slabo ravnila, da ji je postalo življenje nezno in da je v tem obupu jela jesti šivanke. Ni res, da o tem čudnem slučaju zvedel državni nadpravnik dr. Rigler in uvedel kako preiskavo. Res pa je, da je predstojnica, sestra ministra barona Calla, še le od leta 1898. prednica kaznilnice in o poročanem slučaju res edino le to, da se je leta 1887. torej pred 16. leti hotela neka bolehná (historična) nuna v kaznilnici

Dalje v prilogi I.

Tu sem čutila, kako sladko se je boriti za očetnjava.

Poleg mene sta bila ranjena dva ustaša, a nekoliko naprej pa zopet eden, vsi najboljši strelci. Jaz sem držala zastavo. Svinec je brenčal krog mene, kakor roj bučel. Turška vojska je brojila okoli 600 glav, a nas je bilo le 15; eden del naših je odšel v drugo stran. Boj je trajal dolgih 5 ur. Nekoliko krogelj je prevrtalo moje krilo. Sklenili smo, da se umaknemo. Umikajoč se smo streljali na zasado bašibozukov. Bili smo si blizu; skoro prsi ob prsa. Dvignili smo se na naskok. Nekaj me zgrabi od zadaj in me drži, da ne morem naprej. Sprožim samokres in pogledam, a krilo se mi je zaplelo med trnje.

V tem boju je četa izgubila 4 mrtve in 3 ranjene. Od tega časa je bilo vse naše kretanje združeno z velikimi težkočami. Cele dneve smo bili brez kruha, hraneč se s travo, listjem in drevesno skorjo. A, da vam govorim resnico, muke nismo čutili. Težko nam je bilo tedaj, ko nam je zmanjkalo patron; a vstaši, ki so šli po nje, se niso vrnili ob pravem času.

Dne 3. rožnika nas napade na kraju Fasanlija blizu sela Smilemi, kjer se je vodja Dečev 3 dni junaški boril, turška

vojska, ki ji po ogleduhih izvedela za naše počivališče. Vojvoda Stojmen skoči na noge in nas mahoma razporedi. Nas je bilo skupaj 17 glav, a Turkov okoli 300. Naša pozicija je bila dobra, a imeli smo malo patron ter same tri bombe. Vendar je bil boj srečen. Turki so so se nam približali za 50 korakov, mi smo pa hitro porabili to priliko, da se oddaljimo. Začeli smo metati z višine na Turke kamenje. To je bilo za Turke znamenje, da nimamo patron. Pripravili smo se radi tega na napad; vrgli smo bombo, ki je razbila neprijatelje. Ko se je polegel dim, smo vrgli drugo bombo, od katere je padal sovražnik, kakor snopje. Čudni prizori: tema, nena doma blisk in grom in turške vrste se trgajo. Ustaši, ki smo jih poslali po streljivo, se niso vrnili. Pozneje smo zvedeli, da so jih ubili Turki. Bili smo prisiljeni, da prestopimo na Bolgarsko. Brez puške in streljiva v Macedoniji ni mogoče živeti. Po 12 urnem potovanju smo dospeli do bolgarske meje.

Ako tudi sem sedaj v slobodni Bolgarski, srce me vleče nazaj v Macedonijo, da pohitim na pomoč ustašem, ki se neustrašeno bore za »slobodo očetjave.« Tako je končala svoje pripovedovanje Efrogina Pop-Ivanova.

usmrtiti s tem, da je pogoltnila nekoliko živank, katere so jej potem ekstrahirali. V Ljubljani, dne 15. novembra 1903. Trenz, hišni komisar begunjske kaznilnice.

Katoliški pogreb protestantinja v »Narodovem« uredništvu »Narodovci« niso le strokovnjaki v španskih novicah, včasih tudi od bližje privlečejo kakšno raco. »Narod« je nedavno ponatisnil po dunajskih časopisih (katerih?) naslednjo bombastično vest: V Schottwien u na Nizje-Avstrijskem je bila te dni pokopana vdova nekdanjega federalističnega nemškega avstrijskega poslanca in političnega pisatelja, gospa Schuselka Brüning. Umrila je v protestantovski veri, bila pa je pokopana s ceremonijami katoliške vere, katere je opravil schottwienški župnik. Pokojna je bila prav bogata in katoliški župnik je bil za spremstvo protestantinja k grobu mastno plačan.

»Obrambno društvo« je proizvedelo o tej lažnjivi vesti sledeče: Gospa Ida Schuselka-Brüning, rojena Wohlbrück je bila po rojstvu res protestantovske vere. Toda, ko se je omočila s Schuselka-Brüningom, z izdajateljem časopisa »Reform«, je prestopila v katoliško vero. Njen sin Ernst je bil katoličan in je umrl kot notar v Riedu; njegov sin, ki študira na Dunaju, je katoličan. Tudi njena sestra, ki je omožena v Parizu, je katoličanka. V imenu te je pisal vnuk Jurij Wohlbrück župniku Weningerju v Schottwien, da je gospa Schuselka-Brüning izročna želja, da se pokoplje v Schottwien po obredih katoliške cerkve. Tudi »mastno« plačo so »Narodovci« sami izkuhali. Schottwienški župnik g. Weninger je prejel za pogreb le določeno štolnino in ne vinarja več. Umrila gospa je bila verna katoličanka in velika dobrotnica. Svoje premoženje je odločila polovico »Pisateljskemu društvu na Dunaju«, drugo polovico pa dobe njeni sorodniki.

Politični položaj.

Državni zbor je bil danes odgoden.

Kaj sedaj? Češki poslanci se tolažijo, da v kratkem odstopi dr. pl. Körber s svojo uradniško vlado in da pride druga na krmilo, s katero bode mogoče govoriti.

Mogoče, da dr. pl. Körber odstopi, a gotovo to ni. Nekaj se mora in sicer v kratkem zgoditi. Skoraj gotovo bode, da bo dr. pl. Körber zopet poskušal s premijem med Čehi in Nemci. Le če se nova pogajanja razbijejo, utegne vladar poklicati na krmilo druge može.

Te dni so tudi mnogo govorili, da vlada razpusti poslansko zbornico. To sredstvo pa bi bilo pač najslabše, kakor so vladi jasno dokazale zadnje volitve. Mogoče, da bi šlo nekaj mesecev, toda konec bi bil skoraj gotovo popoln polom parlamenta.

Nove volitve bi imele le tedaj nekaj smisla in vspeha, ako bi se izvršile na podlagi splošne in enake volilne pravice, ali kbi nova zbornica našla na mizi vsaj nov poslovnik.

Ako pa se to ne zgodi, potem bodo korzarji vedno na krovu za plenom.

V delegacijah, ki se zbero 15. t. m., bo govora tudi o znanem armadnem povelju cesarjem in o koncesijah, katere so kljub temu dobili Madžari in kar je mnogo zakrivil — grof Goluchowski, ki bo sedaj moral dati odgovor.

Pošteni ljudski zastopniki groze, da ne bodo glasovali za proračun, ako Goluchowski ne bo dal zadovoljivega poročila.

Položaj na Ogrskem.

Minule dni se je ministrski predsednik, Tisza, pogajal z Ugronom in ljudsko stranko, da ustavi obstrukcijo. Dozdaj še ni dosegel vspeha. Apponyijeva stranka se močje vrne v liberalno stranko. V večrajšji sejni poslanske zbornice je finančni minister vložil načrt zakona za dovolitev štirimesečnega proračunskega provizorija. Tisza odgovori na neko vprašanje, da bodo trajale počitnice od 24. do 27. dec., delegacije bodo trajale le tri do štiri dni. Nadaljevala se je razprava o rekrutni predlogi. — Apponyi sestavlja svojo stranko, in to se tolmači kot dokaz, da je v najbližnji bodočnosti pričakovati novih bojev za madžarski poveljni jezik. Tak boj je Apponyi javno napovedal.

Armadni jezik.

Madžarski listi poročajo, da je vojni minister pl. Pitreich izdal naredbo, da se imajo pri ogrskih polkih službujoči in madžarske nevedši častniki do stotnika v najkrajšem času naučiti tega jezika. V več ogrskih garnizijah so se že otvorili madžarski učni kurzi. — In kako je z armadnim jezikom pri nemških četah tostran Litve?

Tu se premeščaj slovenski in češki častniki v Galicijo ali Dalmacijo, in nemški

častniki se vrivajo v češke ali slovenske polke, ki po navadi ne umejo jezika svojega moštva.

Bolgarija.

O priliki razprave glede odgovora na prestolni govor je ministrski predsednik Petrov izjavil, da se bo vlada kot doslej držala strogo lojalnih mej glede makedonskega vprašanja. Vlada bo stremila za tem, da ostane z vsemi državami v prijateljskem razmerju, ako ti dobri in prijateljski odnosi ne ovirajo bolgarske vladne slobode. Bolgarski narod, je dejal minister, ne more ostati ravnodušen napram trpljenju in nesreči makedonskega brata, in bo skrbel za to, da mu olajša bolečine. Državni proračun bolgarski za l. 1904 znaša 27 milij. levov, za pet milijonov več od l. 1903. Večji izdelek služi za prenosno armade; njeno število v mirovnem stanju se bo podvojilo. V slučaju vojne bo imela Bolgarija na razpolago 300.000 mož.

Nemčija.

V državnem zboru je na dnevnem redu proračunska debata. Poslanec Schaefer je govoril o osamljenju Nemčije vzhodni trozvezi. Socialnodemokratski poslanec Bebel je v svojem govoru navajal razne dokaze zoper vlado. O finančnem stanju države je izjavil, da vzbujajo najresnejše pomisleke. Nemčija ima namen na suhem in na morju postati prva veselisa, kar pa ni mogoče za dolgo časa nobenemu narodu. Vojaške zahteve se vedno množe. V letu 1890 je državni zbor dovolil za oboroževanje 144 milijonov; za to vsoto nakupljeno orožje se je izkazalo kot nerabno. Državni zbor je v vojaških zadevah brez sodbe. V vojski vlada nezadovoljnost.

Combesovo stališče se maje.

Dne 6. t. m. v volilnem okraju Harente in Lozere se vršeče nadomestne volitve so za državo zelo neugodno izpadle. V Harente je sicer zmegal ministerijski kandidat Blanchier z 421 proti 381 glasovom, dočim je znašala večina umrlega Lacombe 140 glasov. Vladni pristasi so torej nazadovali za 100 glasov. V Lozere pa je bil na mesto umrlega Roussela. Combesovega pristasa, izvoljen pristasi opozicije odvetnik Las-Cases. Novoizvoljeni senator je odločen nasprotnik »bloka«. Te volitve so pokazale, da si Combes svojo protiversko politiko ni utrdil svojega stališča.

Armenski nemiri.

Iz Moskve se poroča: Vlada dela velike priprave, da zaduši armenske nemire. Četa za četo odhaja v Kavkaz. Važna mesta, ki so se nahajala dosedaj v rokah policijskih častnikov, je izročila vlada sedaj vojaškim osebam. V Baku se dovažajo vedno več orožja. Splošno je stanje na Kavkazu zelo vznemirljivo.

Težavni položaj Turčije.

Makedonsko vprašanje se poojstruje bolj in bolj. Diplomatski carigradski krogi menijo sicer, da bo sultan moral slednjič priznati na kakov način predložiti mu reformni načrt, četudi krči isti njegove prerogative. Sultan se nahaja v jako težkem položaju, iz katerega se ne bo mogel lahko izviti. Ako vsprejme predloženi reformni program, ne le da s tem oškoduje svoje suverene prerogative, ampak izzove tudi nezadovoljstvo med muslimanskim svetom, ki je še sedaj silno ogorčen radi sultanovega namišljenega popuščanja nasproti Evropi. Zato se je radi tega bati, da nastane državljanska vojna, ako sultan dopusti, da se v Makedoniji in Stari Srbiji uvedejo reforme; in zlasti, ako popusti, da jih bodo uvajali tujci.

Turčija se torej nahaja sedaj v jako neugodnem položaju. Ona itak že ni bila čvrsta, sedaj pa je še bolj omajana. Osobito se opaža to v cesarstvu izven Carigrada. Fanatični mohamedanci začenjajo po nekod javno izražati svojo nezadovoljnost nasproti kalifu, ki da jih hoče prodati »djaurom« (krščanom). Oni se kar ne morejo uživet v misel, da je minola ona doba, ko je bilo turško cesarstvo bič vsej Evropi. In tudi, če se jim dozdeva, da morajo propasti, so vendar toliko ponosni, da se jim zdi nemogoče, da bi mogli preživeti kakov težek udarec. In vendar doleti ta udarec Turčijo prej ali slej. Neki Turčin je menil ob neki priliki: »Mi smo te zemlje pridobili s sabljo in le sablji jih hočemo prepustiti!«

Gospodarstvo Združenih držav.

Predsednik Roosevelt je poslal kongresu Združenih držav poslanico, v kateri poroča o vsem, kar se je doseglo preteklo leto v notranji in zunanji politiki. Roosevelt javlja, da se bode uredil poseben odsek za trgovinske in delavske razmere, ki bo dajal kongresu potrebna navodila pri sklepanju zakonov, ki so potrebni, da se prepreči premoč družtev na račun manjših za drug. Ta odsek bo krepil domačo trgovino

in urejal razmere med kapitalom in delom. Med drugim bo tudi imel namen, za brati neljubim priseljencem dohod na ameriška tla. Vlada priznava velik pomen trustov in delavskih združenj, potem je Roosevelt še priporočal, da se ustanovi odbor, ki bo prihodnjemu kongresu poročal, kakšni zakoni bi bili potrebni za daljni razvoj ameriške trgovske mornarice.

Državni dohodki so znašali lani 560 396 674 dolarjev, izdatki 506 099 007 dolarjev; napram temu je prebika 54 297 667 dolarjev.

Roosevelt priporoča varčnost v vseh finančnih upravah.

Rusija, Kitajska in Japonska.

Rusija je s Kitajsko sklenila naslednji dogovor: Kitajski cesar obdrži na videz suvereniteto nad Mandžurijo, Rusija pa postane njena dejanska vladarica. Ta nenadni preobrat, ki je nastopil s to novo rusko kitajsko zvezo, ni sicer presenetil natlenih opazovalcev tamošnjega položaja. Rusija je dolgo časa odlašala z odgovorom na zadnjo japonsko poslanico in ni hotela zapustiti južne Mandžurije in Koreje. To je dalo slutiti, da Rusija nekaj namerava. Res so Rusi, mesto da bi zapustili Mandžurijo, zadnji čas vedno bolj prodirali proti jugu. Na novo so za sedli Mukden, prepodili kitajske čete in jim vzeli topove. Zasedli so še južneje ležeče kraje in v Port Arthuru zbrali neštevilno vojno moč. Najprej je Kitajska nameravala postaviti se v bran Rusiji in je upala, da ji pomagajo Japonska, Amerika in Anglija. A iz tega ni bilo nič, te prijateljske države so imele gluha ušesa. In Kitajska je bila prisiljena ukloniti se Rusiji.

Zdaj ostaja le še Japonska kot nasprotnica Rusije v vzhodni Aziji. Po tej rusko-kitajski zvezi pa japonski vladi ne bo preostajalo drugega kot da se pomiri z Rusijo in dogovori glede Koreje. V Mandžuriji pa je Japonska izgubila igro, zdaj se Rusija od tam ne umakne.

Predvčeraj se je otvoril japonski državni zbor; sniti bi se imel sicer že pred dnevi, a rusko-kitajska zveza je na Japonce silno vplivala, in ministristvo si ni upalo stopiti pred ljudske zastopnike ter je čakalo ruskega odgovora na zadnjo japonsko noto.

Od Rusije je odvisno, če bo Japonska mogla ohraniti mir, kakor želi. Njeni interesi v Koreji so znatni in jih ne more prepušiti Rusom. Zato pojde rajše v vojsko, kakor da bi japonsko trgovino zadel smrten udarec.

V prestolnem govoru, s katerim je japonski cesar predvčer. otvoril parlament, se nahaja o političnem položaju sledeča točka: »Moji ministri vodijo ravno zdaj z modro premišljenostjo važna mednarodna pogajanja, da obvarujejo mir v vzhodni Aziji in čuvajo japonske pravice in interese.«

Iz Srbije.

Spomin na strašno noč od 11. junija še ni izginil iz srca srbskemu narodu, in evropske vladarske hiše so še vedno zaprte kralju Petru. Obiskati pa hoče knežji dvor na Cetinju in kraljevo hišo v Rimu, da oživi in utrdi medsebojne obiteljske zveze.

S tem si hoče pridobiti ugled v Srbiji, ker v Belemgradu gledajo nanj kot na tujca in ga ne smatrajo resnim. Čuti se slabega, brez opore na zunaj in brez pravih prijateljev v deželi. Ministri so mu celo že očitali, da velja on in njegovi sorodniki deželo preveč denarja.

Z neko čudno škodoželjnostjo se v njegovi najbližji bližini govori o tem, da ga je ruski dvor pustil na cedilu. »Slabo kraljestvo«, to rečenico je čuti vsak hip na dvoru samem z ozirom na plahi nastop in denarne skrbi nove, najvišje družine v deželi.

Zato se hoče rešiti iz zadrege na ta način, da izrabi obiteljske zveze s črnogorskim in italijanskim vladarjem. Razmerje napram knezu Nikoli pa je dosti hladno, italijanski kralj pa stoji pod vplivom svojega tasta, in tako tudi on ne mara preveč za srbskega kralja. Srbsko-bolgarsko združenje, da bi bolgarski knez izgubil krono, je njegova najljubša misel, a ministristvo ga v tem noče podpirati, da ne bi postal premočan s popularno zunanjo politiko. Napravil je že načrt za skupno italijansko-črnogorsko-srbsko akcijo v Makedoniji, ki obsega tudi temeljne točke za srbsko-bolgarsko sporazumljenje v Makedoniji in skupno vstajo spomlad. Ministri odsvetujejo kralju, da bi šel na pot, češ, da bi bil njegov prestol v nevarnosti, ako bo dalj časa od doma.

Propaganda za Makedonijo se tudi v Srbiji vedno bolj širi in bo kot v Bolgariji postala stvar vsega naroda. Vsi krogi nabirajo denar za brate v Makedoniji in Stari Srbiji; na čelu stoji »Kolo srbskih sestara«, ki je že nabralo znatno vsoto.

Posamezni belgrajski meščani so se izjavili pripravljene dati v ta namen 2—5000 dinarjev.

Trgovski odbor je nabral 20.000 dinar.

Neizkušeno liberalče.

Iz Vipave, 9. dec.

Dvakrat že oglašil se je nek S. v »Slovenskem Narodu« v zadevi občinskih volitev v Vipavi.

Iz obsega dopisov je razvidno, da ju je skoval nepoklikan, neizkušen in po vsem borniran fantalinček. Bilo bi za dopisnika preveč časti, ako bi se trezno misleč človek spuščal z njim v kako polemiko.

Reagirati moramo edino na neko opasko v dopisu, ponatisnjem v št. 283. »Sl. N.«, ki se glasi dobesedno:

»Klerikalna posojilnica pošiljala je svojim dolžnikom pisma, kjer jih je pozivala na pomoč, sicer — — — In res so že menda par kmetom odpovedali kredit, ker niso šli z njimi.«

Načelnništvo »Hranilnice in posojilnice« v Vipavi izplača takoj in brez ugovora nepremišljenemu dopisniku S. 500 kron, beri petsto kron, ako dokaže, da je »klerikalna« hranilnica (kakor se S. izraža), le enemu svojemu dolžniku poslala le eno pismo, v katerem ga je pozivala na pomoč pri volitvah; plača takoj in brez ugovora 500 kron, beri petsto kron, ako dokaže, da je navedena »Hranilnica in posojilnica« odpovedala kakemu kmetu kredit radi volitve.

Ako pa dopisnik S. tega ne dokaže, smatramo ga za grdega lažnika in hudobnega obrekovalca.

Načelnništvo »Hranilnice in posojilnice« v Vipavi.

Novice iz selške doline.

Na Bukovici imajo novo šolo, katere so ljudje prav veseli, toliko bolj, ker otroci niso preje obiskovali večinoma nobene šole radi prevelike razdalje. Le to ne gre ljudem v glavo, čemu naj bi se šola razširila v dvorazrednico (kakor pravijo »hudomušneži«), kjer bi neki prav rada poučevala gospica Antonija Rakovec od sv. Lenarta, kamor hodi g. učitelj Anton Grmek orgljat.

O neurju je »Slovenec« že poročal, dostaviti je le še, da je na Selah pri spodnjem lllu plaz porušil hlev in zmečkal do mrtvega lepo kravo. Družina je usmiljenja vredna.

Sevnica je na več krajih nad vasjo in v vasi razdrla docela pot in škarpo. Mnogi travniki in njive so polni nanešenega gramoz. Mnogim je setev popolno podsuta in uničena.

Velik plaz proti Podbrdu se je vsul ravno tamkaj, kjer je prejšnji serski gosp. župnik Anton Jamnik pregledovalni komisiji popolno odsvetoval izpeljavo ceste. A komisija ni hotela verjeti gospodu, ki je 25 let vsako zimo ne samo po enkrat imel čast pregaziti nevarno »grapo«. A sedaj imajo dokaz, ki je čez 20 metrov dolg!

Snega je padlo pri nas 75 cm, po bližnjih hribih 120 m, po Jelovci nad 180 m. V Jelovci se je že pričelo jako živahno delo, kjer na tisoč rok peha in vlači, gotovo nad sto tisoč hlodov v našo dolino, proti Podnartu Radolici, Lescam in v B. hinj.

Vožna cesta iz Škofje Loke proti Podbrdu je let s zelo trpela, še bolj pa cestarji, ki so morali biti ob zelo pičli plači dan za dnevom ob vsakem vremenu na cesti od jutra do večera. Znani so nam cestni odbori, oziroma načelniki, ki plačujejo cestne delavce pri veliko lažjem delu precej bolje.

Zveza mej Trato in Podbrdom je še vedno pretrgana. Na stotine voz je šlo dan za dnevom, v petek in svetek po dolini. — Oblasti se niso zmenile za neletski počitek. Mej dopoldansko in popoldansko službo božjo so ropotali judovski in nejudovski vozovi mimo župnih cerkva po dolini, a sedaj je za enkrat mir.

Hitra smrt je dohitela prosjaka Jožefa Primožič po domače »Vodka« iz Zveznikov. V četrtek zvečer se je ulegel pri Zveznikih v Zabrekah še popolno zdrav k počitku. V petek zjutraj so ga dobili na klopi mrtvega. Božjast ga je rada večkrat napadala.

Mengiške novice.

Župan Tič iz Jarš je bil silno ogorčen zaradi zadnjega dopisa, ker smo zahtevali, da naj svojo čast odloži, ker mu je sedem odbornikov izreklo nezaupanje zaradi njegovega dopisa v »Narodu«. Sedaj se pa brani z vsemi štirimi imena liberalcev in zatrjuje, da veruje v Boga, samo v volilno pravico ne veruje. Tega tudi od njega nobeden ne zahteva, samo to naj poskusi, če pri eventualni volitvi občinski odborniki še zaupajo njemu župansko čast. Zagrozil je sicer, da bo vse dopisnike dal »namalane« v »cajtenge«, pa ne vemo, na čigave stroške bi šla ta »malarija«, ker je še za 15 iztisov »Naroda«, ki jih je razširil zaradi svojega težko skupaj skovanega dopisa po Rodicah, komaj skupaj spravil potrebni drobiž. Ljudje so pa govorili, da bi bil ta drobiž veliko bolj potreben za kaj drugega, n. pr. za plačevanje obrestij. Sicer pa upamo, da se bo

ta liberalizem Tičev kmalu razkadi, kajti v Kamniku se nekaj kuha zoper Skrajnca in zoper Tiča. Da le ne bi peli nazadnje tiste: »Zanjke b'le nastavljenе, — Tičke so se vjele vse.«

Gostiln imamo v Mengšu dvanajst. Se da se je podelila zopet nova koncesija, kar je odrekla občina in c. kr. okrajno glavarstvo, to je dovolila visoka vlada. Mi želimo uicer tudi najnovejšemu gostilničarju, gosp. učitelju Sircu, kolikor mogoče veliko gostov, ali po svojih skromnih mislih menimo, da je že zaradi konkurence v Mengšu 13 gostiln skoro — preveč.

Slovenec prihaja sedaj v Mengeš v trinajstih iztisih. Kdo bi bil mislil pred par leti, da bo ljudstvo tako rado bralo časopise. Tu se vidi, koliko koristi izobraževalno društvo. Upamo, da to število ob novem letu podvojimo.

Kaznovano liberalno obrekovanje. Kar smo napovedali, da se bo zoper Skrajnca in Tiča iz Jarš v Kamniku skuhalo, to se je že skuhalo. Tam sta se pričelala oba, da ne smeta ravnati po »Narodovem« receptu, čegar urednik je imun, ampak da je tudi liberalci pred sodnijo enak klerikalci. Imenovana dva sta podpisala izjavo, da obžalujeta, kar sta govorila o vrlem mladencu Ivanu Rodetu iz Rodic. Pričakujemo, da bode sedaj župan Tič kupil tudi 15 iztisov »Slovenca«, v katerem bo priobčena njegova izjava, ter ga razširil po Rodicah. Tako edino zamore popraviti obrekovanje. Sicer naj pa Boga zahvali, da mu je milostno odpustil!

Novice iz kočevskega okraja.

V Ribnici je preteklo nedeljo priredilo izobraževalno društvo predstavo, pri kateri so igrala dekleta »Lurško pastirico«. Najprej je pevski zbor zapel Försterjevo: »Mladi mornar« (šesteroglasno); pevskega zboru zopetno popolno priznanje! Igra sama pa je vspela nad vse pričakovanje. Občudovali smo prekrasno scenerijo, izmed igralk pa ne vemo, katero bi bolj pohvalili; najbolj po pravici bomo storili, če pravimo, da so igrale izvrstno od prve do zadnje. Naj bi se ne ustrašili mestnih gledalcev. Marsikako celo možko oko se je posvilo ginjenosti. Po igri se je slišala opetovano želja, naj se igra kmalu zopet ponovi. Vsem, ki so k igri kaj pripomogli in nam napravili tak duševen užitek — lepa hvala! Le dalje po potu prave izobrazbe!

G. svetnik Višnikar in dr. Šifrer tudi sedaj še nista plačala vsak po 200 K za ribniške reveže, kakor sta obljubila! Pričakujemo — pa bojimo se, da zastoj! Ribniška občina, kaj boš res ob dva moža?

Visoko je voda narastla pretekli ponedeljek v Ribnici. Spodnji konec je bil videti kakor jezero. Pa piše »Žagin Johan« v »Narodu«, da je rešil Ribnico pred povodnijo.

Angeljevo češčenje so hoteli moliti kmetje na Tavčarjevem shodu v Ribnici. Pošten možak jim je to predlagal, a liberalci so se mu smejali. Predlog je padel. Ali sedaj poznate te dobre kristjane?

Sad Tavčarjevega shoda je ta, da so se marsikomu odprle oči. Ko bi še tako natančno fotografirali liberalce, bi ne izdalo toliko, kakor je izdalo to, da so liberalci osebnost stopili pred moža. Po shodu je dejal neki kmet: »Ne morem reči, da sem najboljši kristjan in da me cerkev najbolj veseli; tudi sem do danes držal z liberalci. Danes pa mi je potošil Rus z grdobijami, ki jih je na shodu govoril, odprl oči, da vidim, kam pridemo, če jim bomo sledili!« Tako je! Tavčar in Rus, le še pridita — misijonarji! In ta kmet ni edini teh misli!

Na Kočevskem se že ljudje, ki so slovenskega pokolenja, zmerjajo z »du windischer Hund«. Tako je neki mož, doma nekje od Ribnice, ki pa biva že nekaj časa v Kočevju, svojega slovenskega rojaka opsoval z »du windischer Hund«. Ali ni poturica hujši od Turka?

Pamet pa taka! Najemnina lova št. gregorske občine znaša sedaj letnih 660 K. Po navadi je šel ta denar med občinske dohodke, a letos zahtevajo nekateri občani, da se najemnina porazdeli med občane. Tako bo ostalo nekaj najemnine v davkarji za stroške, nekaj se bo zapravilo po poti v davkarji in tako ne bo nikomur kaj prida zaleglo. Kdor pa pojde po 10 h v davkarji, mu ta svotica ne bo dovolj za »cerengo«. Ker bo pa treba na mesto odpadle najemnine v občinskem računu nastali primanjkljaj pokriti s povišanjem občinske naklade, si vsak lahko zračuni svoj dobiček pri tej stvari.

Preveč je skrbel za občni blagor pa je prišel na nič, so pisali g. svetnik v »Narodu« o Johanu Rusu. I, seveda dokazov niso mogli »doprinesti«. Takih »debelih« pa g. svetniku celo »inteligence« ne verjame. Sla sta dva te baže ljudi po cesti od trga na kolodvor in se razgovarjala: A.: »Si bral?« B.: »I, seveda! — Verjel pa nisem!« A.: »G. svetnik se vendar malo preveč norčuje z Johanom ...

Veš, kolikrat smo se pri Johanu dobro imeli? ... Bogate pojedine so bile!« B.: »O, se spominjam!« Le škoda je, da jih več ni. Te so ga na »kant« spravile! G. svetnik, le resnično poročajte!

Župan — orožnik. Župan pri sv. Gregorju je v sporazumu z večino odbora odredil neko gostilničarsko koncesijo. A glavarstvo, — ki smatra župane samo za pisarje, — se na to ni oziralo, in je vprašalo orožništvo. Orožnik je spoznal potrebo in sposobnost osebe in sporočil glavarstvu, ki je že pisalo prošilcu po kolek, da mu izdela koncesijo. Župani, ali nimate nobene korajže, da si daste tako kratiti svoje pravice?

Vedno nad strankami je velikolaški župan g. Matija Hočevar, dokler ni o kake volitve. Takrat je pa liberalci. Pri volitvah v cestni odbor je bil propal, ker katoliško-narodne občine mu kot liberalcu ne morejo zaupati. Deželni odbor ga je seveda poslal v odbor kot svojega zastopnika kar je popolnoma — prav. A Matija Hočevar ima v odboru glas kot virilist. Čutil se je pa nezmožnega, da bi v tej korporaciji uspešno zastopal sebe in deželni odbor, zato je poleg sebe, da bo zastopal njega, pooblastil liberalca Dogačova. Mora nesti načelstvo cestnega odbora, ker se ga tako držite, g. Matija! »Ako ni častno, je pa zdravo!« pravi pregovor.

Trbiške novice.

Saksonski prestolonaslednik. Pred dvema tednoma bil je na Trbižu prestolonaslednik saksonski, princ (imena ne vem), bil je povabljen od oskrbnitstva verskega zaklada na lov na divje koze. Pri tej priliki se je tudi odločil da si ogleda našo divno romantično Zajezero. Bil je tudi v Koči nemškega plan. društva. Nalašč za ta visoki obisk je bila kočja otvorena, da si ogleda tudi notrajščino. Kakor se je slišalo, mu ta kraj zelo dopade, posebno pa Zajezero. Zelo laskavo se je izrekel o tem kraju. Vzel je cel lov v najem v okolici. Trbiž - Žabnice - Ukve. Na ta način bode večkrat prišel ta kraljevi gost v naše kraje.

Dvoje koze in domači ljudje. Gotovo je cenj. bralcem že znano iz dopisov iz sv. Višarj v »Slovenca« da je nam gosp. »Forstmeister« prepovedal pot iz Višarj v Zajezero in sicer iz tega uzroka, da imajo tam lov še v najem oddati, in da se koze preveč plašijo slovenskih planincev, (seveda nemških najbrž ne). Sedaj je ta lov oddan princu Saksonskemu. Vprašanje je, ali bi nam dovolil po tisti poti hoditi, ki je sedaj namenjena le za koze in lovce. Na omenjeni poti je nabita tablica »Verbottener Weg«; visi pa še tudi slovenska tablica z natpisom »Pot v Zajezero.« Ziljska podružnica »Slov. pl. društva« prosila je za zgoraj omenjeno pot za dovoljenje pri oskrbnitstvu v Trbižu in v Gorici, a dobila je pred kratkim odlok po preteku 13 mesecev, da se nič ne dovoli. Takega odgovora vendar ne zaslužimo! »Slovensko planinsko društvo« si bode dovoljenje drugod izprosilo.

Koča v Zajezeru. Kakor že znano, namerava podružnica »Slov. plan. društva« prihodnjo pomlad zidati kočjo v Zajezeru; v ta namen so že nekateri rodoljubi poslali svoje darove za »dom« v Krnici; ta kočja bode jako važnega pomena, posebno ker vsako leto pride več tujcev. Posebno letošnje leto je bil obisk velikanski. Od naše kočje se bode videla cela Zajezera, veliko lepše kakor od nemške. Zato naj bi vsi slovenski misleči planinci in rodoljubi pomagali Ziljski podružnici zidati slovensko plan. kočjo v Zajezeru ter se spominjali pri raznih priložnostih našega doma v Krnici z darovi, posebno pa naj bi se naši slovenski planinci bolj navduševali za naše planinske kraje, ne pa za tuje. Tudi naši tekmeči se izogibajo naših koč in nam le škodujejo, kjer nam morejo, zato z združenimi močmi delajmo za procvit slov. plan. društva! Darove sprejema gosp. Alojz Knafelc, v Beljaku, uradnik pri drž. železnici.

Jeseniške novice.

Povodenj. Kakor drugod je povodenj zadnjih dni tudi Jeseničanom precej škodovala, posebno tam, kjer je nastopila po kletih in pokvarila poljske pridelke. Zlasti pa je sneg in voda ovirala promet na cestah. Zato opozarjamo slavno županstvo, naj za take slučaje izda ukaze, kakršni so v Ljubljani. Tu je prometa, kakor ga ni v vsakem mestu: in če te voda, koder hoče, ni to v korist jeseniškim pešcem. Na sredi ceste vedno vozovi, ob hišah pa cele kupe snega ali pa peč globoke luže. Isto velja tudi za graščino na Savi.

Miklavžev večer je v katol. društvu prošlo nedeljo krasno uspel. Povoljno so igrali otroci obe igrici: 1. »O sv. Miklavžu« in 2. »Ure ni«. Ugajale so tudi deklamacije, sv. Miklavž in parklji. Dvorana je bila otrok natlačeno polna vključno s krajno slabemu vremenu. Društvo si pridobiva prijateljev pri vseh poštenomislečih Jeseničanih.

Zopet smo se šušili, da je tudi letos, ko ima tovarna dovolj vode, ista delala na praznik brezmadežnega Spočetja. Gosp. Luckmannu povemo, da je Marija brez madeža spočela patrona avstrijskega cesarstva, in v svoji lojalnosti bi ta gospod kapitalist brez posebne škode dal lahko delavcem toli potrebni pošteček.

Na Hrušici v tunelu delo počasi napreduje. Komisarje prinajajo in odhajajo, ki preiskujejo, kje bi bil vzrok temu. Govori se, da bo država prevzela tunel, ker se sedanje podjetništvo boji zgube. Kaj pa če bi bil dobiček, ali bi ga dali podjetniki tudi državi?

Oskrbnica v bolnišnici na Hrušici, gđ. Irma Kuklija, je zapustila dose-danje službo. Temu je baje bila kriva neka notica v »Slovenca«, kjer se graja bolnišnica Čuli smo, da je g. dr. Löw dolžil, da je oskrbnica v zvezi s to notico in ji zato odpovedal službo. Ako se bo ta govorica potrdila, potem bomo drugače govorili in ne bomo pustili, da bi kak kršeni žid podil zveste in skrbne oskrbnice. Ako ni bilo vse v redu, naj se gospodje pri vodstvu poboljšajo, a nedolžne žrtve ne smejo trpeti.

Gemu so mojstri v naši tovarni? Zato, da razširjajo in prodajajo koledar prošle »Südmärke«. Ali so gospodje postali kolporterji že pred novim letom? In komu ga usiljujejo? Revnim delavcem, ki so pod oblastjo mojstrov in katerim se ne upajo ustavljati in ki nimajo doma še s čim otrok obleči. Ali ni tak revež Hafner, kateri je iz strahu pred mojstrovno jezo dal za koledar 70 kr.? In gosp. Luckmann ne vidi nič, ne sliši nič kaj vse se v tovarni zodi ...

Veselo poročilo otrokom časopis za mladino v luteranskem, deloma v brezverskem smislu pisan, izdaja znani Anton Chráška ter ga razširja spet — po tovarni in drugod.

Se ni prelakave. Radi ponesrečenih sedem žrtve družine Košir še sedaj ni prelakave; zdi se, da hočejo vso stvar zavleči. V »Narodu« se je sicer obregnil g. Pongratz, a ni bila prava adresa. Naj vsaj govori g. zdravnik Jalovšek, on ima v tej zadevi besedo. Kaj je s tistim: »Ich werde die Delogierung beantragen«. Gospodje poslanci, vzemite stvar v roke. Mi ubogi delavci se ne damo ubijati ...

Novice iz Bohinja.

Napadi. V ponedeljek zvečer je iskalo pet Hvatov voznika na Boh. Bistrici, da bi jih peljal čez Stenge. Nekemu domačinu so ponujali 30 K ako jih naloži. Stednjič dobe voznika Pretnarja, vulgo Kramarjevega iz Lesca in jih odpelje. Ko pridejo na Nomenj, so preje stopili še v gostilno, voznik pa je vozil potem počasi naprej. V Jagodnem ga dohite, oropajo mu denar in prično neusmiljeno udrihati po njem. Dobil je več ran na glavi in poškodovanje na očesu. Ko pride Pretnar na Boh. Belo naznani vse žandarmeriji; nakar se orožniki takoj s Pretnarjem odpeljejo nazaj in dobe 2 tička na Obrnem v gostilni, drugi trije so jo popihali. V Lescah so že vzeli vozne listke na Hrušico, ko jih zasledijo orožniki. Vendar so mogli v Lescah le še enega dobiti. — Hrvatje so napadli tudi nekega delavca, pri katerem so slutili denar, ko se je ravno od dela vračal domov, a jim je srečno odnesel pete. — Po noči res ni neoboroženim svetovati hoditi čez Stenge v Bohinj.

Izobraževalno društvo se je ustanovilo na Boh. Bistrici. Za predsednika je bil izvoljen č. g. župnik Piber. Društvo pristopi k »Kršč. soc. zvezi«. V kratkem se ustanovi tudi posojilnica.

Jezikovne razmere pri vojaštvu.

37. spodnji štajarski divizijski topničarski polk.

Od 13 štabnih oficirjev ne zna slovensko nobeden.
Od 8 stotnikov znata slovensko d v a.
Od 10 nadporočnikov eden.
Od 6 poročnikov eden.

4. štajarsko-kranjski trdnjavski topničarski polk.

V tem polku služita dve tretjini Slovencev.

Od 8 štabnih oficirjev zna slovensko eden.
Od 18 stotnikov trije.
Od 20 nadporočnikov šest.
Od 23 poročnikov pet.
Od 4 vojaških zdravnikov dva.

5. štajarsko-koroški trdnjavski topničarski polk.

V tem polku služita tudi dve tretjini Slovencev.

Od 5 štabnih oficirjev ne zna slovensko nobeden.
Od 17 stotnikov znajo slovensko štirje.
Od 22 nadporočnikov štirje.
Od 20 poročnikov osem.
Od 3 vojaških zdravnikov nobeden.

6. štajarsko-koroški-kranjski dražonski polk,

kjer služi dve tretjini Slovencev.

Od 4 štabnih oficirjev ne zna slovensko nobeden.
Od 7 ritmojstrov eden.
Od 14 nadporočnikov eden.
Od 15 poročnikov dva.
Od 4 vojaških zdravnikov dva.
Od 2 živinozdravnikov eden.

7. divizijski topničarski polk,

v katerem služijo kranjski Slovenci.

Od 3 štabnih oficirjev zna slovensko eden.
Od 9 stotnikov trije.
Od 12 nadporočnikov dva.
Od 11 poročnikov dva.

8. goriški divizijski topničarski polk.

Od 3 štabnih oficirjev zna slovensko eden.
Od 8 stotnikov pet.
Od 12 nadporočnikov dva.
Od 10 poročnikov eden.

9. koroški divizijski topničarski polk,

v katerem služijo po večjem Slovenci.

Od 3 štabnih oficirjev ne zna slovensko nobeden.
Od 10 stotnikov zna slovensko eden.
Od 14 nadporočnikov dva.
Od 9 poročnikov dva.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. decembra.

Nesramno zavijanje. Kakor piše dr. Tavčar v svojem glasilu, je rekel na zadnjem shodu v Ribnici tudi sledeče: »S tem — da je namreč govoril s sek. načelnikom dr. pl. Rožo — sem storil svojo dolžnost in tedaj sem čakal, kako bodo to dolžnost izpolnili naši kmetski poslanci, ki so v prvi vrsti poklicani zastopati koristi svojih kmetijskih poslancev. V sejo je prišel samo posl. Pfeifer.« — To je, dr. Tavčar, ne le Vaša zmota, marveč gola laž. Kakor smo namreč poizvedeli od naših poslancev, so bili mnogi v zbornici, katerih pa dr. Tavčar zato ni videl, ker je menda d r e m a l. Sicer pa je splošno znano, da je ravno dr. Tavčar eden istih državnih poslancev, ki se odlikujejo s svojo nenavzočnostjo. In ta mož je še toli predrzen, da javno neopravičeno predbaciva katoliško-narodnim poslan- cem to, kar moremo mi njemu očitati. Vse njegovo delovanje v zbornici je, da riše živalske in človeške glave ali pa papir striže. Gotovo je ta gromovnik in Schweglov oproda zamudil polovico sej, a sedaj se v Ribnici bje ob treh, da v zbornici ne vidi drugih poslancev.

Narodove laži. »Slovenskega Naroda« kongregacijske šole na Kranjskem. »Slovenski Narod« v številki 271. brez vsake logične zveze piše o »kongregacijskih šolah na Kranjskem.« Med drugim se je obregnil ob nekega Vaškega kapelana Alojzija Smukavca, katerega pri nas na Vačah ne poznamo, češ, da bo poučeval v kapelaniji, dokler se ne zgradi novo šolsko poslopje. Kot beneficijant na Vačah je bil sicer Ivan Smukavec, ki je pa umrl dne 17. maja 1902. Začasno poučevanje šolske mladine pa je prevzel na prošnjo slavnega c. kr. okr. šolskega sveta v Litiji dne 9. novembra 1903, št. 1512, sedanji spodaj podpisani beneficijant na Vačah, ki pa na ves glas pové, da ima vsaj toliko pojma o vzgoji mladine, kakor okoli »Slovenskega Naroda« zbrana gospoda. — »Narod« toži, da ni učiteljev, ker je plača preslaba, podpisani pa dostavi, da je bil učitelj na Vačah, pa jo je popihal, dočim sta duhovnika ostala oba na svojem mestu, četudi je kapelanija pogorela istotako, kakor šola. Duhovniki so vedno na svojem mestu, »Narodovci« pa nikoli. Naj se pa kdo izmed Narodovcev oglasi za učitelja na začasni ljudski šoli na Vačah, ker to častno mesto podpisani vsakemu prepušča rade volje. Za trud bo dobival remuneracijo mesečnih 50 kron, katere mu bo prav gotovo izposloval slavni c. kr. okr. šolski svet v Litiji od slavnega c. kr. deželnega šolskega sveta. — Ali pa naj šolska

Dalje v prilogi II.

deca ostane brez vsacega pouka morda še več kakor dve leti? Ali ni „Slovenski Narod“, zaganjajoč se nalik privezanemu kužetu v duhovnike-učitelje, naravnost nasproten vzgoji mladega naraščaja ter nazadnjaški, zlasti če se oziramo — na žalostne razmere na Vačah? Pridi gospoda „Slovenskega Naroda“ stanovat na Vače po kuhinjah, kletéh, kozolcih in podéh, potem boš bolj pametna, kakor pa v svojih lepih in gorkih sobah. Ivan Kramar, beneficijar na Vačah pri Litiji.

Okrožnica zagrebškega nadškofa Posilovića in liberalci. Liberalci izkušajo kovati kapital zase iz okrožnice nadškofa Posilovića, ki zabranjuje duhovščini obravnavati na prižnici čisto politična vprašanja. Zgodilo se je namreč, da so nekateri duhovniki, vabeč ljudstvo na javne shode, začeli v cerkvi razpravljati tudi o hrvatskem državnem pravu, o volilni pravici itd. To res ne spada v cerkev, ampak na ljudski shod. Dotični gospodje so se dali pač od vročega domoljuba predaleč zavesti, kar je pri sedanjih groznih političnih odnosih na Hrvatskem lahko umljivo. A liberalci se zamašijo na nadškofa Posilovića, da bi s tem zamašili duhovščini usta in da bi ta ne smela govoriti o liberalizmu. Kakor spada v cerkev govor o krivoverstvu Arijevem ali Lutrovem, tako je duhovnik dolžan govoriti danes tudi zoper liberalce. Stigmatizirati jih mora kot odpadnike od krščanstva, ker so to v resnici, in ljudstvu odkrito povedati, da njih in njih listov ne smejo podpirati.

»Narodovemu« dopisniku s Cola. Neznani mi »Narodov« dopisnik s Cola se je minoli ponedeljek čohal ob mojo osebo ter z neotesano pisavo osvetlil svoj namen. Rad bi mi, kakor trdi, v lice povedal svojo nevoljo radi mojega »kmetskim interesom škodljivega poslaniškega delovanja«. Na Colu menda živo potrebujejo vodovoda, ki pa je, kakor deljista isti dopisnik, zopet odložen za eno leto »radi klerikalne obstrukcije, katero je dr. Zitnik strastno podpiral, in to v veliko škodo svojih volilcev«. Na to brezstidnost odgovorjam le kratko: Ako mi hoče »Narodov« dopisnik v lice povedati svojo nevoljo, naj mi naznani svoje ime in kraj, kjer mu morem v lice dokazati njegovo neumno zlobnost. Gotovo niso na Colu šele letos začeli pogrešati vode, torej je gospod Božič kot vipavski deželni poslanec imel tekom let dovolj prilike in časa, da bi bil izposloval vodovod za Col. Ako tega ni storil, ni moja krivda. Sicer pa naj »Narodov« dopisnik prime za ušesa liberalne poslance, ki so v odsekih uganjali obstrukcijo in tako preprečili, da je poleg mnogih drugih nujnih gospodarskih vprašanj odložen tudi vodovod na Colu. Katol. narodni poslanci so opetovano izjavljali, da dopustijo in celo želijo rešitev vseh gospodarskih vprašanj, ki so potrebna in ljudstvu v korist. Dalje naj »Narodov« poročevalec blago ali zlohotno jemlje na znanje, da navzlic svoji najboljši volji letos v deželnem zboru nisem mogel delati, oziroma podpirati klerikalne obstrukcije, ker sem bil tedaj nevarno bolan, kar more potrditi tudi »Narodov« odgovorni urednik. Končno pa obžalujem, da ne morem dopisniku ustreči ter »podariti oškodovani in ubogi občini Col potegnjenih in nezaslužnih deželnozborskih dijet«, ker se jih že pred tremi tedni razdelil v razne obdekoristne namene ter še dodal 8 kren. Ako pa gospod dopisnik želi še jasnejši odgovor v lice, naj mi naznani svoje častito ime. — Zitnik, državni in deželni poslanec.

Ravnatelj koperskega učiteljskega umrl. Ravnatelj c. kr. učiteljskega v Kopru in član deželnega šolskega sveta istrskega, gosp. Ivan Markelj, je po kratki boleznici včeraj umrl. Pokojnik je bil l. 1852. rojen v St. Vidu pri Zatišini.

Učiteljski shod je napovedan na dan 27. t. m. Sklicuje ga E. Gangl, kateri ni zadovoljen s pisateljsko slavo v »Učit. Tovaršiu«, in hoče zdaj liberalne učitelje še ustno klicati »na boj na divje Amonite«. Naše stališče je pač že dovolj jasno. Nas ne premakne nihče. Liberalni učitelji naj premislijo, od koga imajo več pričakovati: ali od Ganglina, ki sedi že na gorkem in lahko čaka, kdaj se drugim učiteljem plače zbolj-

šajo, ali pa od katoliško-narodnih poslancev, ki imajo dobro voljo pomagati dobrim učiteljem. Dobro naj premislijo učitelji, preden gredo liberalnemu strankarju delat štafazo. Saj jih je dosti po učiteljskih ramah priplezalo kvišku.

Slovenska zmaga na Koroškem. Iz Celovca, 11. decembra. Današnji »K. Wochenblatt« z zelo kislim obrazom poroča, da so pri volitvi za veliko občino Grebiny pri Velikovu slovenski kmetje pomedli iz občinskega odbora vse nemščurje-tržane in dobili občino v svoje roke. Upamo, da je to poročilo resnično in se veselimo slovenske zmage!

Javno vprašanje na c. kr. deželno vladu v Ljubljani. Člani zdravniške zbornice na Dunaju so pred kratkem vsi odložili svoje mandate. Takoj je vlada postavila vladnega komisarja, kateri vodi agende zbornice. V Ljubljani so meseca aprila odložili člani zdravniške zbornice svoje mandate, in do danes tukajšna vlada še ni storila nobenega koraka in ni imenovala vladnega komisarja. Ali so morebiti v Ljubljani drugačni vladni nazori o postavnih zastopstvih kot na Dunaju? Ali je morebiti zdravniška zbornica kranjska manj vredna kot druge in se ne splača pečati se z njo? Pričakujemo v kratkem primerne odgovore.

C. kr. komisar baron Schönberger, ki je hotel postati absolutni vladar kranjskega glavarstva, kar je kazal z oddajo lova na škodo občinam, je izgubil sapo. Ministrstvo je zavrglo vse njegove dokaze ter je priziv glede cerkljanskega lova ugodno rešilo. Ako bo gospod baronček še katerikrat surov z našim ljudstvom, bomo za prizivom tudi steklenice iz kranjske kavarne in ubite šipe poslali na svoje mesto.

Nestrpnost Nemcev in slovenska pohlevnost. Celovške »Freie Stimmen« se besno zaganjajo v dr. Brejca in v družbo enoletnih prostovoljcev 17. pešpolka, ki je v neki celovski gestilni pela slovenske pesmi. »Freie Stimmen« kriče, kakor bi se radi tega Celovec podrl. Tisti ljudje, ki se v Ljubljani šopirijo v slovenskih družbah, hočejo zabraniti celo slovensko petje v Celovcu. Kaj bi Nemci počeli, ako bi Slovenci prišli posnemati njihovo nestrpnost? Kvečjemu v kazini bi mogli govoriti in peti nemško. Iz ljubljanskih gestilnih bi izginili nemški listi ala »Grazer Tagblatt«, ako bi Slovenci imeli toliko poguma, da bi se na lastnih tleh čutili gospodarje in povračevali Nemcem nemilo za nedrago.

Osebnost. Ravnatelj drž. gimnazije v Novem mestu, g. Fran Detela, je pomaknjen v 6. činovni razred.

Naš Vega in dunajska »Leonova družba«. V ponedeljek, 18. januarja, bo predaval g. profesor dr. Stumpf iz Mödlinga v prostorih »Leonove družbe« na Dunaju, VI. Getreidemarkt 5, Weingartl, I. nadstropje, o Vegi kot učenjaku. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— Za pogorelce v Bohinju razpisuje dež. vlada sklad milih darov. V oklicu pravi: V noči od 28. do 29. novembra t. l. je bila Srednja vas v Bohinju pozorišče groznega požara, ki je uničil 19 hiš in 40 gospodarskih poslopij. Ker se je ogenj vnel ob času, ko so prebivalci že spali, so mogli dotičniki rešiti le najmanjši del svojega premoženja. Skoro vso hišno opremo, obleko in perilo, živila in klajo je uničil ogenj. Skupna škoda znaša 125.450 K, ki je samo z 18.600 K z zavarovanjem pokrita, tako da ostane škoda v znesku 106.850 K nepokrita. Nesrečni pogorelci, deloma močno zadolženi mali kmetski posestniki, deloma ubogi gosti, ki se nahajajo v toliko večji bedi, ker je v ondottjih goratih krajih dolgotrajna zima nastopila že z vso močjo. Kmetski posestniki so pa posebno občutno prizadeti, ker jim je zgorela klaja in so vsled tega prisiljeni poprodati svojo živino ter si s tem uničiti podlago svojega gospodarstva. Z ozirom na skrajno bedo nesrečnih pogorelcev v Srednji vasi razpisuje vlada sklad milih darov po vsej kronovini ter se nadeja, da klic ubogih pogorelcev na pomaganje ne ostane neuslišan, ampak da bo prebivalstvo Kranjske izpodbodel, da iznova izkaže svojo znano dobrodelnost. — Prosimo svoje čitatelje, da prihite na pomoč ubogim pogorelcem. Darove sprejema tudi naše uredništvo in župnijski urad v Srednji vasi.

— Zmrznjeno našli so na potu v Javorje beračico Ivano Zupančič.

— »Slov. kršč. soc. zveza« naznanja društvom, ki so se oglasila za »Drobtinice«, da jih jim dopsilje prihodnji teden.

— Socialni demokratje so izdali več tisoč izvodov brošure »Vun z enako volivno pravico!« »Proč s carino na živila!«

— Kupčevalca z dekletki so pripeljali včeraj z Lloydovim parnikom »Afrika« iz Aleksandrije v Trst, kjer je bil na zahtevo ondottnega avstrijskega konzulata aretiran. Ta kupčevalec s človeškim mesom je neki Milavec iz Logatca. Zasleduje ga tukajšnje državno pravdnistvo, ker je izvalil okoli 10 tukajšnjih deklic v Aleksandrijo ter jih prodal.

— Lične podobice Pija X. Prodajalnica »Katol. tisk. društva« v Ljubljani je dobila ravnokar prav lične podobice sv. očeta Pija X. v varstvi. Na zadnji strani je kratek življenjepis z molitvijo na sv. očeta. En komad stane 4 v., 100 kom. skupaj pa le 3 K.

— »Naprej zastava slave« mej makedonskimi vstaji. Naš »Naprej« bo kmalu donel iz ust makedonskih vstašev. Gg. Orlovac in Stojančev sta se preteklo nedeljo divila slovenski narodni himni, katero so jima peli tržaški pevci. Zvoki našega »Napreja« so ju tako navdušili, da sta se izrazila, da hočeta to himno ponesti mej svoje brate, da jo tudi oni pojo, kadar naskočijo sovraga.

— Nesreča na kolodvoru v Mariboru. Na koroškem kolodvoru v Mariboru je zavrta Jožef Herman prišel pod železniški stroj, ki mu je odtrgal desno nogo in ga nevarno poškodoval.

— Poštne vesti. Gospa Frančiška Draksler je dobila mesto poštne ekspedijentice v Dolu, gospa Karolina Troll mesto poštne ekspedijentice v Vurberku in g. Jakob Segulo mesto poštne ekspedijenta v St. Ilju.

— V pokoj je šel svetnik pri trg. so-dišču v Trstu g. Adolf Podreka.

Imenovanja. Poštni oficijali Fran Vinzi, Anton Sušmel v Gorici in Edvard Sigon v Trstu imenovani so višjim oficijalom, poštna asistenta Adolf Predolin in Janko Bianzani v Trstu pa za oficijala.

— Umrla je v Rojanu gospa Marija Venutti.

— Obolél je č. g. Lorenc Krištofič, župnik v Hraštju. Zdravi se sedaj v tukajšnjem Leonišču.

— Utonila je 8. t. m. neka Ana Planinšek, poljedelavka iz Zibike v potoku v Predenci. Kako se je ponesrečila, se ne ve, ker so mrtvo našli v vodi.

— Konkurz tvrde Josipa Wokača, trgovca na Jami pri Dvoru, je ustavljen, ker je gosp. France Wokač, trgovec v Novem mestu, vse upnike svojega brata Josipa poplašal.

— Potniki v Ameriko, varujte se agentov v Sviči. Gledé notice v 249. številki našega lista, dobili smo iz zanesljivega vira pojasnilo, da so dotična očitjanja nasproti »Compagnie generale transatlantique« napačna. Dotična agentura v Buhsu v Sviči, ki si prideva ime »Slovenska agentura« in katere so se tikala dejstva dotične naše notice, ne pošila ljudi po francoski črti »Compagnie generale transatlantique« iz Havra v New York, in dotični Ivan Büchel ni agent družbe »Compagnie generale transatlantique«, marveč je, kakor je junija meseca letos tudi po slovenskih listih sam razglasil, agent v Avstriji nekoncesionirane črte »Amerikan Linie«. Franc Hafnar, o katerem je trdila dotična notica, da je bil obsojen na mesec zapora, ker je ljudi zvalil baje z družbo »Compagnie generale transatlantique«, ni bil agent te črte, marveč ravno omenjene »Amerikan Linie«. Gledé očitjanja, da sta hrana in postrežba na parnikih francoske črte »Compagnie generale transatlantique« slabi, se nam poroča, da je vsled takih očitjanj dalo ravnateljstvo te črte po c. kr. avstrijskem konzulatu v Havru preiskati hrano na parniku črte, ter je za konzulat konstatiral, da je hrana zdrava in dobra, ter so prostori zdravi in zračni. Naš list je že v letošnji številki z dné 7. febr. o hrani in postrežbi na črti »Compagnie generale transatlantique« pisal, da sta hrana in postrežba dobri, kar zatrjujejo tudi potniki, kateri so se po tej črti uže vozili.

— O povodnji na Stajarskem se nam poroča iz Sv. Ruperta v Slov. goricah: Dnó 7. decembra je izstopila Pesnica ter na mnogih krajih tekla dež. cesto, ki vodi iz Maribora k sv. Lenartu. Pri sv. Marjeti bila je ob cesti straža, ki je branila ljudem pot k sv. Marjeti, ker je bila nevarnost za življenje. Od Hrastovca do sv. Andraža v Slov. gor. bili so vsi travniki pod vodo, da je bilo videti, kakor bi nastalo jezero. V sredo je začela voda padati in sedaj je promet zopet odprt. Občinske ceste pa so tako z vodo pokvašene, da se živina ne more hoditi po njih. Z vozom, četudi praznim, pa se ne sme nikamor podati. Dobro bi bilo, ko bi povabili ministrskega predsednika Körberja, naj bi se z deželnim glavarjem Attemsom sedaj

pripeljal, ter nekoliko pregledal Slovenske gorice, da bi se prepričala, kako so Slovenci preskrbljeni z vsem modernim — blatom.

— Hitrost pošte in brzjava. Piše se nam: Kje je Šmarija, ali je še daleč od Grosuplje dalje? Tako me je že marsikateri Ljubljancan vprašal, h katerim večkrat po opravih zahajam. Vselej sem se čudil takemu vprašanju in si mislil, to jim je Šmarija prava španska vas. A poslednji čas sta me pošta in brzjava prepričala, da se temu ni čuditi. Imel sem dobiti pred par dnevi neki liste. Naslov na njem je bil čisto pravilen, le Sap, ni bil dostavljen; a parte se je ustavil na Skofljici, da si je menda pot iz čela obrisal in potem šele s slednjo pošto došel srečno v Šmarijo. Razume se, prepozno. Ni še tri tedne, ko sem brzjavil iz tukajšnje postaje v Šiško na adresata pred eno uro popoldne po zdravniku, da pride z izvoščekom k nakrat oboleli osebi tu sem. Brzjava dospel je v Šiško v silni naglici na adresata ob pol 4 uri popoldne. Ker sem šel na postajo pol ure pred eno, torej bi bil prišel iz Šmarije peš v Šiško nič manj kot pol ure preje. To sem izkušal sam; zato smelo vprašam, čemu nam je brzjava?

— Iz Kranja. »Eisenwarengeschäft „Mercur“ Peter Majdič Krainburg“. Obrtnikom v Kranju dovoljuje v Celju znani narodnjak Peter Majdič na račune za železo pritiskati štampilje z omenjenim nemškimi napisom. V Kranju ta napis ni prav umesten. Prvič zato ne, ker so kranjski obrtniki sami trdi Slovenci, in drugič zato ne, ker celo Petrov brat Vinko, ki je vendar napreden, še vedno čita zaveznikom Nemcev resolucije na shodih edinole v slovenskem jeziku. V istini pa upamo, da si bo Peter zapomnil, kdaj smo ga pocukali. Saj si je še Peterček nekaj zapomnil, namreč to, kako ga je oni dan Fikuž za brado cukal. Peterček še danes trdi, da je bil Fikuž pred shodom ravno tako »omikan« kakor Fok na shodu, samo s tem razločkom, da je Fikuž hotel obriti brez žajfe, Fok je pa »volivce« moškega, ženskega in srednjega spola pošteno nažajfal na istem mestu, kjer jih je bil prej Ciril nafarbal. Nekaterim navzočim je pa Fokova žajfa tako slabo dišala, da so si morali potem pri »Jägru« vso noč izpirati usta s špiritom. Ko so se drugo jutro peljali domov, so mislili, da so mestni očetje za nje dali nabiti po hišah imenitne ulične tablice z napisi »Počasi vozite! Langsam fahren!« — Mimogrede naj omenimo, da kranjski zavedni dijaki te dvojezične napise nekam grdo gledajo. Oni dan je neki dijak iz višje gimnazije stopal po ulici kmalo za Pircem, in ko je prišel do tablice, se je ustavil in je rekel: »Kaj je pa tebe treba bilo?« — a ne vemo, če nemške tablice, ali slovenskega Pirca. Je že takó! Kranj ne zaostane za Ljubljano.

— Nesreča pod električnim vozom. V petek jutro so imeli šolski otroci v Barkovljah pri Trstu sv. spoved. Mesto da bi šel naravnost v cerkev, je hotel deček IV. razreda, Dragotin Čubani, poprej malo skočiti na električni voz, ki je baš takrat vozil mimo cerkve. Padel je pa tako nesrečno pod motor, da je obležal s zlomljeno nogo in težko poškodovan. Prenešen k bližnji policijski stražnici je tam še pri zavesti opravil sv. spoved in prejel sv. poslednje olje, na kar so ponesrečenca popeljali v tržaško bolnišnico. — Stariši, pripočajte otrokom, naj gredo vedno svojo pot in naravnost po svojih opravilih. Še bolje je pa in zelo je želeto, da ne bi hodili šolski otroci posamezno k sv. spovedi, ampak in corpore iz šolske sobe pod nadzorstvom svojih učiteljev.

— Hrvatske novice. Zagrebški župan Javili smo že, da meni župan zagrebški, Mašinski, odstopiti. Sledil bi mu vladni svetnik, Tošo Malin. Ako se ta vest uresniči, hrvatska prestolnica ne bo imela vzroka, da žaluje za odstopivšim županom, niti da se veseli ob nastopu novega, kor je eden hujši madjaron od drugega. — **Nov parnik.** V Malem Lošnju so spustili v morje nov parnik ogrsko-hrvatskega parobrodnega društva »Skadar«. Vozil bo med Reko in Albanijo. — **Umor.** V Petrovaradinu je nekdo zadavil in vrgel v vodnjak 75letno vdovo Grcec. Bila je precej bogata. — **Vihar na Adriji.** V nedeljo je zopet divjal, kot se poroča iz Reke, tam velik vihar, ki je povzročil precej škodo. Vseled viharja se je dogodilo več nezgod. — **Ljudski shod,** ki se je vršil v torek v Gospiću, je sijajno uspel. Bilo je navzočih okrog 2000 ljudi. Vsprejeta je bila med drugim resolucija za hrvatski poveljni jezik v vojski. — Isti dan se je vršil shod v Grižanah; navzočih je bilo do 10.000 ljudi. — **Khuen Hedervary** je praznoval predčerašnjim 20letnico, odkar je bil imenovan hrvatskim banom. Hrvatski poslanci v ogrskem drž. zboru so mu priredili banket. — **Ban Pejačević** je pristopil skoro vsem društvom v Zagrebu kot ustanovni član. Kaj takega se baron Hein v Ljubljani ne bo spomnil! — **Opera na Saku.** Pevsko društvo »Jadranska vila« uprizori

17. t. m. Blodekovo oporo »V vodnjaku«. — Proti 23 demonstrantom iz Broda na Savi bo sodnijska razprava v Požegi 12. jan. prihodnjega leta.

— **Vremenske neugode.** Iz Gorenje vasi v Poljanskidolini. Pretečeni teden je več dni snežilo, ter padlo snega 30 cm. V soboto zvečer je prišlo deževati, in je neprehoma lilo celo noč in v nedeljo celi dan. V noči od nedelje do ponedeljka so vsi mali potoki silno narasli, ob katerih se je zemlja vdiralala ter zamašila vse mostove in struge. Masa vode, blata, kamenja je preplavila na mnogih krajih njive, travnike in tudi ceste. Stari ljudje ne pomnijo v malih potokih tolikega zemeljskega materijala. V ponedeljek celi dan smo videli ob potokih trume delavcev, ki so potoke regularili, mašili ter branili preteči škodi. Poljanska Sora je silno narasla, trgala bregove in posula mnogo polja z obutljivo veliko škodo. Radi usadov zemlje in ceste je bil na deželni cesti od Gorenje vasi do Skofje Loke promet deloma za par dni ustavljen. V ponedeljek in torek smo dobili iz Skofje Loke le pisemsko pošto, in še to s trudom v ponedeljek peš, v torek pa po jezdecu.

— **Iz Smartna pri Litiji** nam poročajo: Pretečeni petek 4. t. m. je bil zapadel velik sneg, tako da je njegova teža v isti noči podrla mnogo sadnega drevja po vrtovih. Tudi po gozdovih leži še sedaj mnogo porušenihi dreves. — Na Miklavžev večer so se »Miklavži« in »parkelini« spopadli na ulici; pri tem spopadu je bil eden precej ranjen. — Nek agent iz znane Fišerjeve knjigarne je raznašal tudi po naših krajih svoje umazane brošure. Tri dni zapored je nosil to »šaro« po hišah.

— **Smrtna kosa.** V Gotovljah je umrl nadučitelj g. Anton Sumljak. Bil je že davno bolehen in ker se je vkljub svarišom preselil prezgodaj v novo stavljeno vlažno poslopje, je po splošnem mnenju to njegovo smrt le pospešilo.

— **Poslanec Plantan** je na Dunaju nevarno obolel. Na posledicah influence so ga morali na glavi operirati. Bil je v smrtni nevarnosti. Čez osem dni ga bodo mogli šele prepeljati v Ljubljano.

— **Istrski deželni glavar.** Uradna »Wiener Zeitung« javlja, da je odstop dr. M. Campitelli za mesta istrskega deželnega glavarja sprejel in da je njegov namestnik dr. Ludovik Rizzi.

— **Razpisuje se mesto poštne ga odpravnika** pri c. kr. poštнем uradu (III/5) na Savi, politični okraj Litija. Letna plača 500 kron, uradni pavšal 125 kron in letni pavšal 504 kron za vzdržavo na dan štirikratne pešne zveze med poštним uradom in kolidvorom na Savi ter za lokalno dostavljanje poštних posiljatev. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

— **Podpore prostovoljnim gasilnim društvom** iz stražno-gasilnega zaklada dovoljene od deželnega odbora. Za podporo je izmed 137 gasilnih društev prosilo 113, a od teh je dobilo podporo 78, drugim je zagotovljena podpora prihodnje leto. Podpora so dobile: Ljubljana 600 K.; po 400 K.: Dobračovo, Ribno in Stražišče; po 300 K.: Postojna, Ježica, Staraloka, Vinica, Vodice, St. Rupert in Moselj; po 250 K.: Dobropolje, Skofljica, Trata, Novomesto, Dobrova in sv. Križ pri Kostanjevici; po 200 K.: Radeče (Dolenjsko), Bukovec, Mirnapeč, St. Vid pri Ljubljani, Ribnica, Vrhnika, Mošnje, Motnik, Razdrto, Pirnice, Polhovgradec, Mengeš, Sv. Gregor, Smartno p. a. g. Gameljni, Srednjavas v Boh, Radovljica, Bled, Planina, Vič-Glince in Skočjan; po 175 K.: St. Vid pri Vipavi, Krka, Breznica, Stari-trg pri Ložu, Boh. Bela, Bistrica Trnovo, Kamnik, Črni vrh, Dolsko, Spodnja-Siška, Gotenice in Onek; po 150 K.: Rovte, Gor. Logatec, Orehovica, Stepanjvas, Kropa, Studenec, Trebnje, Brezovica, Dol, Sodražica, Bizavik, Šmarje, Leša, Mojstrana, Litija, Gorje, Borovnica, Moste, Rateče (Gorenjsko), Dob. Dovje, Kammagorica, Koprivnik, Poljane, Jesenice, Cerklje in Voglje. Skupno torej 15.950 K. Prošnje za prihodnje leto se morajo pravilno sestavljane vložiti pri deželnem odboru najkasneje do 31. marca 1904. Prošnje mora pa vložiti vsako društvo, tudi tista, ki so bila letos radi pomanjkanja sredstev izpuščena.

Ljubljanske novice.

Sestanek ljubljanske duhovščine bo zopet v ponedeljek, 14. decembra, ob 4. uri popoldne v knezoškofiji palači.

Veleznalivna rokoborba se je vršila včeraj v Sokolovi dvorani mej hrvatskim atletom Tomaševićem in Nemcem Brandetterjem, ki se je boril s Tomaševićem že v Zagrebu. Tomašević je prvi rokoborec Avstro Ogrske in je doslej kot tak nepremagan. Prsa mu krasi nebroj odlikovanj. Tako imamo Slovani moža, ki se ne boji nobenega Nemca. Rokoborec sta na prvi pogled si moči enaka, a skoro velika stasita postava Tomaševićeva premaga s svojo močjo in hitrostjo močnega, vendar bolj debelega Nemca. Trikrat sta se roko-

borca poskusila. Nemec se je dobro branil, vendar je bil vsako pot na tleh, samo da se Tomašević ni posrežilo, takoj položiti ga na hrbet in z obema ramama na tla. To se mu je posrežilo šele pri tretji borbi. Vse tri borbe so trajale skupno 28 $\frac{1}{2}$ minut. Občinstvo je Tomaševiću prirejalo viharne ovacije. Srebrna čaša, katere znači prvenstvo Tomaševiću in za katero se je vršila borba, je ostala Tomaševiću. V Zagrebu se je Brandetter dva večera boril s Tomaševićem, a dočim je mogel Tomašević Brandetterja prvi večer premagati šele pri tretji borbi, ga je drugi večer premagal že v prvi borbi. Tomašević je Brandetterju v Zagrebu obljubil po prvi rokoborbi še 300 kron, ako ga premaga. — Naznanjenega rokoborca Ditrichberga ni bilo v Ljubljano. Tomašević je rodom Hrvat iz Senja in velesimpatičen mož. Tehta 109 kg. Doslej je premagal vse najznamenitejše rokoborce. — Čujemo, da se jutri gospod Tomašević bori z Ditrichbergom.

Vode so upadle na barji v zadnjih 48 urah za 15 cm. Barje je še vedno nepristopno. Barjanom manjka seveda na vseh koncih potrebnih čolnov.

Izjubljena ura. Helena Modic, stanujoča v Gorici, izgubila je dne 9 t. m. v Ljubljani na poti od uršulinske cerkve do Mestnega trga zlato uro in zlato kratko verižico.

Samomor pisarja Kapeljna. Po zdravniškem izreku je brezdolžno izključeno, da bi bil pisar Ferdinand Kapelj umrl silovite smrti. Na dešnem očesu čebečca je pač bila opaziti krvna bula, katere pa je vled tega nastala, da je Kapelj vdaril z glavo ob zid, ko je truplo, viseče na vrvi, spodrsnilo s stola, na katerega je Kapelj pri izvršitvi samomora pokleknil.

Trg z božičnimi drevesci se vrši tudi letos na Kongresnem trgu.

Vojaška maša s petjem. Jutri ob 8. uri zjutraj bo v cerkvi sv. Petra sv. maša, pri kateri bodo peli vojak 27. pešpolka.

Nemško polit. društvo je imelo predvčerajšnjem shod v tukajšnji kazini. Na shodu so Nemci razpravljali o svojih novih načrtih glede šolstva in društev.

Skrajna predrznost Kleinmayer in Bambergovga knjigotrnica pošilja okoli slovenskih strank kolporterja, ki govori samo nemški. To je skrajna nemška brezobraznost.

Silovit gost. Včeraj zvečer prišel je v Šarčevo gostilno na Karlovski cesti št. 19, neki čevljar iz Motnika in si naročil zganja. Ko je žanje popil, je hotel imeti še vina, katerega mu pa natakarcica ni hotela popredati, da je žanje plačal. To ga je vjezilo in začel je v gostilni razgrajati in je potegnil iz žepa revolver, češ, da boče že napravil konec. Poklicali so v gostilno policajja, ki je napravil čevljarjevemu razgrajanju konec s tem, da ga je odpeljal na rotovž.

Tatvina v cerkvi. V stolni cerkvi je bila danes zjutraj hišnici Rozaliji Marenko, stanujoča na sv. Petra cesti št. 32, iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imela okoli 2 K denarja. Poleg nje je sedela v klopi neka brezposelna služkinja, katero je policija aretovala, ker je na sumu, da je ona izvršila tatvino.

Iz Amerike se je pripeljalo včeraj zvečer 7 oseb.

Tatvina. V noči od 8. na 9. t. m. ukradel je neznan tat hlapcu Florijanu Gregoriču, ko je v hlevu »pri Virantu« na sv. Jakoba trgu orenočeval. denarnico s 5 K.

Okradena Skofljeločanka. Danes dopoldne so bile potnici Mariji Vehar iz Skofje Loke ukradene klobase, katere je pustila v veži na Mestnem trgu št. 19, ko je šla v gostilno.

Izjubljena denarnica. Katarina Čelič, vratarjeva žena v Trstu, je izgubila danes dopoldne v Solskem drevoredu denarnico z dvema bankovcema po 20 K in s tremi zlati po 20 K.

Društvo zdravnikov bo imelo redni občni zbor dne 19. decembra ob pol 8. uri zvečer v klubovi sobi »pri Sloncu«.

Društvena godba priredi jutri, v nedeljo, koncert »Gambri« — J. Kenda. Začetek ob pol 8 uri. Vstop prost.

Svoji k svojim. Pri zgradbi »Narodne tiskarne« je imelo zaslužek več nemških tiskar. Pričskujemo, da »Narod« sedaj napade tudi »Narodno tiskarno«.

Delovanje rašilne postaje v mesecu novembru t. l. Pretekli mesec intervenirala je rašilna postaja v 46. slučajih, in sicer pri 28 moških in 18 ženskah. Slučaji obolevnosti in nezdod so bili naslednji: 9 obolelih in oslabelelih oseb, 1 božjast, 1 krvavenje organov, 1 težki porod, 3 zlomljenja nog, 3 ranjenja z rezili, 2 ranitvi vled padca, 2 ranitvi z udarci, 1 ranitev s strelom, 5 umobolnih, 17 transportov bolnikov. Občinstvo se opozarja na to, da rašilna postaja umobolnih oseb, če nimajo zdravniškega spridevala katerega izmed mestnih zdravnikov, ne sprejema; bolnikov z nalezljivimi boleznimi pa principijelno ne.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe, Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 4. do 10. dec. je dela iskalo 6 moških

in 20 ženskih delavcev. Dalo je bilo ponudeno 7 moškim in 20 ženskim delavcem; v 22 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. jan. do 10. dec. je došlo 2756 prošelj za delo in 2629 deloponudeb, v 1642 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj moški: 1 najemuik vrta, 1 vrtnar, 2 kočijaža, 4 konjski hlapci, 1 vajenec za izdelovanje glasovirjev, ženske: 1 izurjena kolektantinja, 1 prodavalka, 4 natakarcie, 5 deklic kotrokom. — Službe iščejo, moški: 1 mašinst, 1 mixer, več trgovskih slug, ženske: 1 blagajničarka, več računajočih natakarcie in drugih poslov. — Oddati je 3 stanovanja po 2 sobi in več mesečnih sob. V najem se iščejo stanovanja z 2. in 3 sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Književnost in umetnost.

* **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes v soboto je premijera velike opremne igre »Pot okoli zemlje« v 80 dneh, ki se v torek, dne 15. t. m. ponovi. — Dne 18 t. m. gostuje veleodlična jugoslovanska umetnica, heroina kr. pozorišta v Belemgradu, gđna. Vela Nigrinova na našem odru v Sušermannovi drami »Dom«. Igrala bo veliko ulogo Magde. Gđ. Nigrinova je gostovala doslej samo v Pragi (opetovano) in v Zagrebu, zato je častno za slovenski oder, da se je odboru »Dram. društva« posrežilo, pridobiti za gostovanje to izborna heroino, ki stoji v prvi vrsti slovenskih dramatičnih umetnic.

* **Musica sacra.** V stolni cerkvi v nedeljo 13. decembra velika maša ob 10. uri: Maša »Jesu Redemptor«, zložil Adolf Kaim, graduale »Qui sedes« Anton Foerster, ofertorij »Benedixisti« Franc Witt.

* **IV božičnice** za moške zборе s predigrami in poigrami za orglje. Uglasbil Danilo Fajgelj. Op. 280. Cena 40 vin. Založil uglašitelj. — Tisk J. Basnika naslednikov. Marjivi g. skladatelj je s tem podal našim moškim zborom štiri priproste božične pesmice, kakor njegove Marijine in evharistične pesmi; razlika je v tem, da ima tu vsake pesmica tudi kratko predigo in progro. Dobiva se to delo pri g. skladatelju v Gorici, Gosposka ulica 14.

Iz brzojavk.

Dunaj. Bolgarski ministrski predsednik Petrov je dejal dopisniku »Fremdenblatt«, da bo ljudsko gibanje za Makedonce silno naraslo, ako do spomladi ne bo Makedoncem pomagano. Bolgarija noče vojske, a se je tudi, kadar bo treba, ne bo ustrasila.

Dunaj. Cesar je včeraj v daljši avdi-jenci sprejel danskega prestolonaslednika.

London. Iz Villemstad-a se poroča, da je Venezuela upeljala 15000 pušk in 10,000 000 patronov. Govori se namreč, da bo Venezuela napadla Kolumbijo, ako pride do vojne radi panamskega vprašanja.

Berolin. Rusko-nemška trgovinska pogajanja stoji jako slabo; dospele so do kočljive točke in ne morejo naprej. Ruski odposlanci so se za e. krat vrnili domov, ne da bi kaj opravili.

London. Vled možnost skupnega angleškega in japonskega postopanja v bližnji bodočnosti, je angleška vlada poslala nekaj častnikov v Japan, da se nauče japonsčine. Ravnotako pošlje Japan nekaj častnikov v Anglijo, da se nauče angleščine.

London. Zrušene države so izjavile glede posredovanja v rusko-japonskem spor-nem vprašanju, da se nikdar ne odločijo za tak korak, in da Japan od Amerike nima pričakovati nobene pomoči.

Peking. Ruski admiral Aleksejev je odložil svoje potovanje v Petrograd, kot poročajo, radi resnosti položaja v vzhodnji Aziji.

Kijev. Dne 10. t. m. se je vršilo več dijaških shodov, na katerih so najmlajši dijaki sklenili, predavanja obstruirati. Dalje so tudi zahtevali odstop rektorja. Prišlo je do prepira in pretepa med redoljubnimi in razgrajajočimi dijaki. Od 82 3. t. m. na vseučilišči aretovanih dijakov jih je bilo 43 obsojenih v zapor. Med njimi je 13 židov.

Sofija. »Agence Telegrafique bul-gare« poroča: Dasiravno je turška vlada obljubila, da bo begunce, ki se hočejo vrniti na svoj dom, dobrohotno vsprejela, ravnavo turške oblasti zelo surovo z vračujočimi se Makedonci. Pred kratkim je turška policija odvedla šest beguncev, ki so imeli potne liste v najboljšem redu, iz kolo-dvora v Adrianopolju v Kirkilisse v zapor. V od vbežnikov zapuščenih pokrajina naseljujejo turške oblasti mohamedance.

London. Pred nekoliko tedni se je obrnila Japonska z vprašanjem na vlado Združenih držav, če bi ta v vojni materijelno podpirala japonsko vlado. Vlada v Washingtonu je baje odgovorila, da bi ne bila v stanu, podpirati Japonsko.

Dunaj. Predsednik graškega višjega deželnega sodišča, grof Gleispach, je došel sem. Baje ga je na Dunaj pozval Körber v zadevi štajarskih in koroskih justičnih razmer.

Budjejevice. »Budivoje«, glasilo princa Friderika Schwarzenberga, pravi, da je pogoj udeležbe Čehov pri nagodbenih konferencah, da se konference ne vrše pod predsedstvom Körberjevim, ampak pod predsedstvom cesarja ali prestolonaslednika.

Dunaj. V poljskem klubu je predlagal poslanec Gorski, naj poljski delegati v delegacijah pozdravijo zblizanje Avstrije in Rusije.

Belgrad. Po mestu so vnovič razširjene vesti, da Avstrija in Rusija odločno zahtevati od Srbije ureditev častniškega vprašanja v tem smislu, da se odstranijo mori-oi kralja Aleksandra iz armade. Vodja makedonskih vstašev, Boris Sarafov, se odpelje v Pariz in London ter se vrne sem v teku treh tednov, da se z odločilnimi krogi dogovori o skupni akciji v Makedoniji. Jutri odpotuje Boris Sarafov proti Dunaju.

Belgrad. V skupščini in v kraljevi palači vlada velika vznemirjenost. Skrajni radikali zahtevajo, da se skupščina razpusti, ker upajo pri novih volitvah dobiti večino.

Tokio. Zbornica je enoglasno sprejela adres, v kateri obsoja vlado, da je zavlačevala razvoj notranje politike, v zunanji politiki pa je zamudila pravo priložnost. Pričakuje se, da bo državni zbor odgođen.

Belgrad. Pogajanja ministrskega sveta s skupščino radi rešitve krize in spopolnitve mesta finančnega ministra, so se sicer nadaljevala, toda brez vspeha, ker Paču ni hotel vsprejeti ponudene mu časti finančnega ministra.

Petrograd. Zadnji čas se razširjajo med petrogradskimi visokošolci pozivi na boj za socialnopolitične reforme in na protest proti školskemu predstojniku radi samomora nekega učenca tamkajšnje privatne gimnazije. Tudi se je vršilo neko zelo burno dijaško zborovanje.

Belgrad. Avstro-ogrski, nemški in turški poslanik so dobili daljši dopust, tako da se pri novoletnem vsprejemu ne bo mudil nobeden evropskih poslanikov na srbském dvoru, kar se zelo različno razlaga.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

— **Nedolžno obsojena.** Včeraj so iz ječe v Svacu izpustili čevljarjevo ženo Terezijo Hitzinger. Leta 1898 je bila obsojena na smrt, ker so jo obdolžili roparskega umora kramarice Kranzinger. Cesar jo je pomilostil na 20 let težke ječe. Sedaj je prišlo na dan, da je storilec nekdo drugi. — **Amerikanski parnik »Vega«**, ki se je od dne 20. novembra boril z viharji na morju, je došel 11. t. m. v Cartagena. — **Grofica Lonyay** je toliko okrevala, da se je včeraj mogla peljati na izprehod. Včeraj jo je obiskal cesar. — **Umrli** je v Pragi bivši profesor slovenske filologije Martin Hattels, star 83 let. — **Svinčnikom** se je usmrtil. Čuden slučaj, ki je zahteval kot žrtev človeško življenje, se je prigodil v Parizu. 19 letni komptoarist Louis Crandinet je zapustil pisarno, da bi opravil hitro nek opravke. Ko je tekel čez ulico, mu je spodrsnilo in pri tem je padel tako nesrečno na v roki držeči svinčnik, da mu je ta predrl pljuča. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico, kjer je kmalu radi izkrvavenja umrl, ne da bi se še kaj zavedel. — **Sedem otrok** v dveh letih. Redek slučaj se je prigodil zakonskima Richter v Leipzu na Ogrskem, ker jima je bilo tekom dveh let porojenih 7 otrok. Frideriku Richterju je namreč njegova soproga 1. 1902. povila dvojčke; v januariju 1903 pa je razveselila zopet z dvojčki in pred kratkem še celo s trojčki. Vsi otroci so dečki. — **Angleška kraljica** v smrtni nevarnosti. V angleškem kraljevskem gradu Sandringham je 10. t. m. zjutraj pričelo gorati v spalnici dvorne dame nad spalnico kraljice. Dvorna dama je prihitela h kraljici, katero je zbudila. Komaj je kraljica zapustila svojo spalnico, se je podrl strop spalnice in razbil vso opravo. — **Minister Hartel** je toliko okrevaj, da se je včeraj peljal na Semering. — **Radi slabih šolskih sprideval** je z Dunaja pobegnilo 8 dečkov. — **Morska kača ni bajka.** Dolgo časa je bilo občno mnenje, da morska kača sploh ne živi. Holandski zoolog Ondemans je dognal, da živi v morju res neka kača podobna žival. Njeno truplo je dolgo do 70 m in se odlikuje po zelo dolgemu vratu in repu. Že v drugi polovici preteklega stoletja je imel muzej v mestu Bergen okostnjak morske kače. V Gradcu je pred kratkem predaval o tem predmetu dvorni svetnik in vseučilišni profesor doktor pl. Graf.

Velika ustanova za dijake. Krakovski meščan Nosakovski je te dni pri notarju zapisal vse svoje imetje, šest milijonov kron, za ustanovo gimnazijskim in vsučiliškim dijakom. — Časopis za slepce je prišel izhajati na Dunaju. Črke so iztisnjene iz papirja, da slepci lahko otipajo črke s prsti. Včeraj je izšla prva številka. — Nevarno obolel je bivši sultan Murad v Carigradu. — Čudna zbirka. V stanovanju nedavno umrlega pisatelja Gustava pl. Moserja so našli nad 200 parov najrazličnejših črevljev. Tu so zastopane vse vrste črval, najrazličnejših časov in mod. Tudi raztrganih črevljev iz francoske ekspedicije na Rusko ne manjka. — Boj med delavci. V tovarni strojev Schier in Urban v Oseku, kjer je pred osmimi dnevi vzbuhnila splošna stavka, so bili v ponedeljek vsi delavci odpuščeni in poklicani od drugod. Ko so pretečeni četrtek od drugod poklicani delavci došli, so jih na kolodvoru stavkarji napadli. Nekdo napadencev je vstrelil s samokresom med napadalce ter enega delavcev lahko ranil. Napadalce zadene policijska kazen.

Dolžnosti slovenskega trgovca so:

1. Dopisovati v slovenskem jeziku, bodisi z Nemcem ali Lahom.
 2. Zahtevati od tvekd slovensko dopisovanje, račune, naznanila potnikov itd.
 3. Zahtevati od tvekd slovenščine zmožne potnike.
- Tako združeni storili bomo veliko za sveto narodno stvar!

Telefonska in brzojavna poročila.

Rakek, 12. dec. V Št. Vidu pri Cirknici se je ves občinski odbor izjavil na predlog podžupana Makovca v seji 10. decembra za splošno volilno pravico v deželni zbor.

Celje, 12. decembra. Ravnatelj celjske gimnazije Klemen Proft je pomaknjen v 6. činovni razred.

Dunaj, 12. dec. Včeraj ob 10. uri zvečer so imeli zastopniki strank gosposke zbornice v drž. zbornici sejo, v kateri so sklenili interpelirati radi vojaških koncesij Madjarom. V današnji seji gosposke zbornice je bila vložena dotična interpelacija, ki zahteva od vlade pojasnila, kake koncesije so dobili Magjari na škodo skupnosti armade. V interpelaciji se priznava vladarju najvišja pravica nad armado. Körber je na interpelacijo takoj odgovarjal ter dejal, da Madjari na škodo skupnosti armade niso dobili nikakih koncesij. (?) Vlada stoji odločno na stališču, da se postave ne smejo enostranski razlagati in da more nastopiti kaka sprememba le z obojestranskim sporazumljenjem.

Praga, 12. decembra. „Narodni Listi“ poročajo, da vse, kar so dobili Madjari koncesij glede vojaškega kazenskega pravnega reda, bodo v novem vojaško-kazenskem redu dobili tudi Čehi, Poljaki, Rusini, Hrvatje in Slovenci. S kaznjenjem se bo obravnavalo v jeziku dotičnega kaznjencea.

Praga, 12. decembra. Češki škofje so izdali pastirski list proti „Los von Rom“-gibanju. V pastirskem listu pozivajo verne, naj zvesti ostanejo katoliški cerkvi. „Proti „Los von Rom“-agitaciji bo uvedena velika akcija. Izhajala bosta v ta namen tudi dva časopisa, nemški „Sv. Bonifacij in češki „Sv. Vojteh“, vsak v 4000 izvodih.

Praga, 12. dec. Danes zvečer bo izrečena sodba v zadevi sv. vavclavske posojilnice.

Društva.

(Narodna šitalnica v Kamniku) uprizar v nedeljo, 13. grudnia 1904, točno ob 1/2 8. uri zvečer na splošno željo občinstva petejanjsko narodno igro s petjem „Materin blagoslov“ ali „Nova Chonchone“. Pevske točke spremlja na klavirju iz prijaznosti gosp. E. Adamič. Vstopnina ista kot pri premijeri. Posebnih vabil odbor ne izdaja.

(Vabilo) na l. občni zbor prostovoljne požarne brambe v Gotovljah, kateri se bode vršil v nedeljo, dne 13. decembra 1904, ob 3. uri popoldne v dvorani gostilne gosp. Franceta Malgaj-a v Gotovljah.

— **Doenjski konjak.** Opozarjamo cenjene čitatelje na današnji oglas tvrdke E. Wutscher ter na njeno domačo industrijo konjaka.

— **Dobro zdravilno sredstvo.** Maj vsemi zdravili, ki se rabijo kot bolest olajšujoče sredstvo pri prehlajenju, zavzema prvo mesto v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi pridelovani Liniment Capsici comp. s „sidro“. Cena je nizka: 80 v., 140 K, 2 K steklenica; vsaka steklenica se nahaja v lepi škatljici in jo je lahko spoznati po „sidri“.

— **200.000 kron v gotovini** more zadeti, kdor kupi srečko XXIII. državne loterije, katere žrebanje se vrši že 17. decembra letos. Ta loterija ima 19.382 dobitelj v skupnem znesku več kot pol milijona, ki se vse izplačajo v gotovini, vsled česar je izredno mnogo nade na dobiček. Vrh tega jo priporočajo nje dobrodelni nameni. Cena eni srečki le 4 krone.

— **V dobi čaja smo.** Vsled tega opozarjamo na oglas „Popoff“, katera tvrdka zalaga trgovine s priznano najboljšim blagom.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
11. 3. zveč.	734,3	4,0	brezvetr.	dež	
12. 3. zjut.	733,2	4,0	sl. jz.ah.	megla	0,6
2. 3. popol.	733,0	4,8	sl. svzh.	dež	

Srednja včerašnja temperatura 3,3°, normale — 1,1°.

Dunajska borza

dne 11. decembra.

Skupni državni dolg v notah	100,80
Skupni državni dolg v srebru	100,80
Avstrijska zlata renta 4%	120,75
Avstrijska krona renta 4%	100,80
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	93,15
Ogrska zlata renta 4%	118,95
Ogrska krona renta 4%	99,15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	91,45
Avstro-ogrsko bančne delnice	18,16
Kreditne delnice	690,—
London vista	23,45 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117,17 1/2
20 mark	23,44
20 frankov	19,07
Italijanski bankovci	92,35
C. kr. cekini	11,32

Žitne cene

dne 11. decembra 1903.

(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7,71 do 7,73
„ „ oktober	7,58 do 7,60
Rž za april	6,57 do 6,58
Oves za april	5,47 do 5,48
Koruzza za maj 1904	5,16 do 5,17

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	K 7,80 do 8,30
Rž južno železnice	7,90 do 8,30
Rž	6,65 do 6,75
Ječmen	6,50 do 7,60
„ ob Tisi	6,10 do 7,20

1650 1—1 Zahvala.

Povodom dolgotrajne bolezni, kakor tudi povodom smrti mojega ljubega soproga gospoda

Frana Rozmana,

gostilničarja in posestnika

došlo mi je toliko vsestranskih dokazov tolažilnega sočutja, da mi ni moglo vsakemu posebej dostojno se zahvaliti. Zatorej storim to tem potom ter se zahvaljujem vsem, ki so me tolažili ob bolezni in smrti mojega soproga. Zahvaljujem se zdravniku g. dr. K. pl. Föderpersperg-u za trudoljubivo požrtvovalnost z zdravljenjem ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iz Ljubljane in dežele, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili dragega rankega k večnemu počitku. Osebito pa se zahvaljujem slavnemu telovadnemu društvu „Sokol“ za spremstvo, slavnemu pevskemu društvu „Slavec“ za tolažilno petje pred hišo, dalje slavnemu pevskemu društvu „Ljubljana“ za lepo žalostinko ob grobu ter slavnemu društvu gostilničarjev, kavararjev i. t. d. za številno spremstvo. Istotako se zahvaljujem vsem darovalcem prelepih vencev, posebej še za poklonjene vence „Sokola“, stalnega omizja gostilne pri „zlati ribi“ ter slavne zadrage gostilničarjev.

Presrečna zahvala vsem!

V Ljubljani, dne 12. dec. 1903.

Marija Rozman

v svojem imenu ter v imenu svojih nedoletnih otrok,

Poslano.

Domoljubni rojaki!

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala koledar za leto 1904. — Koledar je ob enem „Vestnik“ za družbo XVI. in XVII. leto. Cena koledarja je K 1,20. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda Vas ujudno prosi, da kupujete ta družbeni koledar ter zahtevate odločno, da imej vsaka slovenska knjigotlačnica, trgovina s papirjem in vsaka trafika ta koledar na prodaj. Tem potom olajšujete težavno breme, ki ga ima družbino vodstvo. Bratje Čehi toliko žrtvujejo za obrambo svojega naroda — Slovenci, majji narod, bi morali torej primeroma žrtvovati več od Čehov.

Trgovci naj se zglašajo direktno pri vodstvu. Za trgovce stane K 1,20 z 20% popustom ob vnaprej vplačani svoti.

Naznanilo.

Za zvišanje in uravnavo sveta nasproti rampe državnega kolodvora, kjer imam lesno skladišče, rabim različen material, kakor

šuto, razbito opeko itd.

P. n. lastnike podobnega materiala uljudno prosim, da se blagovolé odslej ozirati na-mé ter naročé odvažujočemu uslužbencu (vozniku), naj popelje na moj prostor, kjer imajo poleg krajše vožnje tudi to udobnost, da so pri napornem odkladanju na razpolago moji delavci. Vsak voznik dobi tudi 10 v. v dar.

Ker je omenjen prostor v mestu, je upati, da se vsak ozira na mojo prošnjo, kajti že pri času se bode precej pridobilo, in bodo imeli poleg posestnikov tudi odvaževalci priličnejše ugodnosti.

1470 5

Anton Deghenghi.

Zahvala.

Podpisani se pristrčno zahvaljuje v imenu šolske mladine vsem dobrotnikom, kateri so z darili v denarjih ali v blagu pripomogli, da je mogel Miklavž pri šolski veselici dne 6. decembra obdarovati 65 pridnih in revnih otrok.

V Gorjah, 7. decembra 1903.

Josip Žirovnik
nadučitelj.

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

Slov. posojilnice v Št. Jerneju

dne 20. decembra 1903

ob 3. uri popoldne

v občinski hiši.

Dnevni red:

1. Sprememba pravil
2. Rektifikacija lanskega računa.
3. Slučajnosti.

1654 1—1

Načelnstvo.

Prodá se radi rodbinskih razmer

dobro vpeljan mlin

v Preski pri Medvodah. — Pojasnila daje Ivan Legat, tajnik „Posojilnice“ v Radovljici. 1655 1—1

Gženjen

1656 1—1

urtnar se išče

s 1. februarjem leta 1904.

Ponudbe upravnistvu tega lista.

Bukov les!

Kupim bukov les ki je že žagan na kose (v partijah), in sicer: debelost 1/2" (33 mm), dolžina na metre 2,25, 4 in 4,40. Plačilo je takojšnje. — Ponudbe prosim pod naslovom 1648 1—1

Anton Deghenghi,
Ljubljana.

Poduk v citranji.

Temeljito podučevanje v citranji

***** proti mali plači. *****

Več se izve na Karlovski

cesti šte. 3. I. nadstropje.

1657 3—1

Velike zalogo

= rokavic

za dame in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavni-
kev, dišav, mil itd.

iz najbolj renomiranih tovarn

priporoča 1660 2—1

ALOJZIJ PERSCHE

Ljubljana, Pred Škofijo 21.

Na svetovni razstavi v Parizu 1900 „Grand prix.“

Svetovno znan ruski

karavanski čaj

bratov

K. & C. Popoff

v Moskvi,

založnik raznih ev-

ropskih dvorov, naj-

finejša marka. V izvršnih zabojih se dobiva v vseh
boljših trgovinah. 13 2 10—3

Zupnik v pokoju

za vsa duhovna opravila sposoben, želi se na Gorenjskem pri kaki podružnici
= v trgu ali večji vasi naseliti. =

Ponudbe je poslati „Slovenca“.
1605 2—2

Žaga na turbino

se proda pod jako ugodnimi po-
goji blizu Loke na Gorenjskem.

Žaga ima zraven vodne žage za deske
tudi cirkularno žago in stroj za trenje lubja.
Vedno dosti rezanja! Vedno dosti vode! Vse
v jako dobrem stanu! 1643 3—1

Kupci naj se oglase do konec leta. Kje,
pove iz uljudnosti uredništvo tega lista.

Svet za stavbišče

(1100 do 1200 sežnjev)

je na Karlovskem predmestju

1651 3—1 (v Prulah)

na prodaj

Natančneje pové Alojzij Zorman, trgo-
vec z moko, Stari trg št. 32 v Ljubljani.

Prodaja naravnega vina

120 hl izvrstnega, povsem belega

in 40 hl šilera (črnega) letošnjega

zajamčeno naravnega vina

ima na prodaj iz lastnega vinograda

Josip Metzger,

vinogradnik v Zlataru (Hrvatska)

Na željo uzorec. 1645 3—1

1661 1—1

Zahvala.

Za iskrene dokaze sožalja povodom bolezni in smrti moje drage soproge, oziroma matere, sestre, svakinje in tete, gospe

Frančiške Jarc roj. Oblak

kakor tudi za številno častno spremstvo drage pokojnice na njenem zadnjem potu izrekam tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo. Istotako se zahvaljujem vsem, ki so mi kakorkoli izrazili svoje sočutje in sožalje

Vsem in vsakemu: Bog plačaj!

Med vode, dne 12. dec. 1903.

Josip Jarc.

Karel Tambornino

Kongresni trg št. 6

1653 3-1

Vsled smrti lastnika oblastveno dovoljena

popolna razprodaja

dragotin, zlatnine in srebrnine
daleč pod nakupno ceno.

Obenem se opozarjajo p. n. naročniki, ki imajo v delu popravila, da pošljejo najkasneje
do 10. januarja 1904
ponje, ker se za pozneje ne more jamčiti.

Za božična darila

priporoča

1652 3-1

Alojzij Persché

mične svilnate šerpe, čepice, (avbice), jupone, predpasnike, žepne robce, torbice, damske kravate, boe in specialne novosti ovratnikov za ples in gledališče.

Po znižanih cenah
prodajalo se bode od 10. do 24. dec. dalje
svilnato blago, žameti, pliši,
letne nogavice in volnati
predmeti za otroke.

Za Božič! Prodajalko,

Petero božičnih pesmi

za solo, mešan zbor in orglje

1644 zložil Ign. Hladnik, op. 44. 2-1

Cena 1 krono 20 vinarjev.

V četrti izdaji so izšle: Čvetero Božičnih pesmi za solo, mešan zbor in orglje, zložil Ign. Hladnik op. 18. Cena 80 vin.

zanesljivo, ako mogoče s kaveijo
sprejme do 15. januarja 1904
kmetijsko društvo na Igu.

Sprejme se tudi
blapec h konjem.

P.aše po dogovoru. 1640 3-2

Dopisnica

1600 6-2

zadostja, da se dobi **zastonj** ilustriran cenik od l. 1881. obstoječe tovarniške zaloge ur, juvelov, zlatnine in srebrnine, Th. Fuchs, Dunaj II. Ertlgasse šte. 1.

Ena Anker-remontuar-ura iz niklja za gospode, 36 ur idoča, s podobo Njegove Svetosti papeža Pija X. ali Nj. Velikanstva cesarja, župana dr. Luegerja itd., 3 glt proti povzetju.

Na Hudem pri Višnji gori

vršila se bode dne 14. decembra 1903 ob 9. uri dopoldan

prostovoljna prodaja

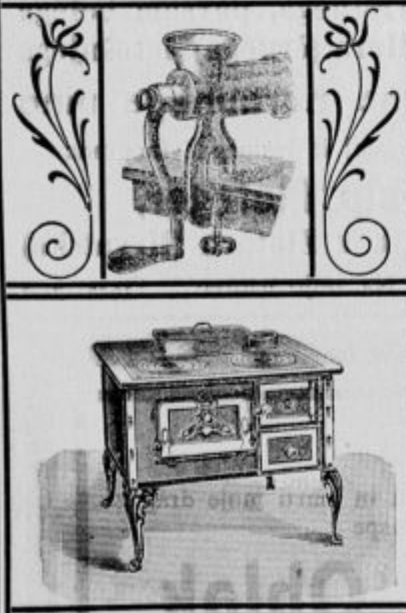
1659 1-1

posestva, vl. št. 10 k. o. Hudo, obstoječe iz dobro ohranjenega prostranega gospodarstvenega poslopja, njiv, travnikov in gojzdov.

V Ljubljani na Dolenski cesti št. 5 odda se v najem **obširen prostor**, pripraven za **skladišče**. Ravno tam prodaja se nekaj premičnin, osobito voz.

Pojasnila podaja dr. Fran Poček, Dolenska cesta št. 7.

Primerna darila!

Kakor:

1658 6-1

drsalke, tičnike, mesoreznice, različne svečnike in kasete, posode za premog in predpečnike, samovare in brzovrelce, sploh kompletne kuhinjske oprave

se dobivajo najcenejše pri

Karel Kavšek-a naslednikov

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10.

Nič več **telesnega zaprtja**, ako se vživa

Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46.
Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo:
12 kosov franko 3 K po povzetju. 72 52-41

Huss-ova pogača.

Za Božič!

Za novo, moderno opremljeno slaščičarno sem si preskrbel veliko zalogo raznovrstnih

božičnih daril

in raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc

lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slavnemu p. n. občinstvu za naročila **raznih naj-finejših torf** in vsakovrstnega **okusnega peciva**. — V zalogi imam različne **desertine** in **čokoladne bonbone** in postrežem tudi s **finimi desertnimi vini** in **likjerji**, posebnost **Monte Christo**, **Benediktinec**, **Maraschino** itd. itd.

Finí turinski pelinovec.

Priporočam se slavnemu p. n. občinstvu za božična naročila raznovrstnih **potic**, kakor: **medenih**, **orehovitih**, **rozinovitih** in **mandelnovitih**, **finih pino** in **šarkeljnov**. 1647 3-1

Vanili, **Pressburger** in **Anis-prepečenec** (Zwieback).

Slaščičarna in pekarija

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Mestni trg št. 6.

Sv. Petra cesta št. 26.

Za Božič!

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska

razpisuje javno pismeno ponudbeno razpravo za kamnoseška dela, kakor tudi za l. oddelek mizarskih in k tem spadajočih ključavničarskih del na dan

19. decembra t. l., ob 5. uri popoldne.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v tajništvu mestne hranilnice ob navadnih urah vsakomur na vpogled.

Ponudbe, v katerih je navesti posamezne cene kakor tudi preračunjene zneske s številkami in besedami, vložiti je v določenem času zapečatene in opremljene s 5% vadijem, ki ga je določiti na podlagi preračunjenih svot, v uradu mestne hranilnice ljubljanske.

V ponudbah je tudi navesti, da se podvrže ponudnik vsem stavljenim pogojem.

Na ponudbe, katere ne bodo vsem razpisanim pogojem ustrezale, in na take, katere bi se pogojno glasile ali se prekasno vložile, se ne bode oziralo.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1903.

1639 2-2

Mestna hranilnica ljubljanska.

Varstvena znamka: Sidro. LINIMENT. CAPSICI Comp.

Iz lekarne Richterjeve v Pragi.
priznana izvrstno bolečine olaj-
šujoče mazilo je dobiti steklenica
po K 80, K 140 in K 240 — v vseh
lekarneh. Zahteva naj se to
sploh priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah
z našo varstveno znamko „sidro“ iz
Richterjeve lekarne ter sprejme iz
previdnosti le v steklenicah s to var-
stveno znamko kot pristni izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1943 34—11

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

alkalične kisline
ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim
vpehom rabi pri boleznih:
motenem prebavljenju,
želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slast
do jedi, zgagi itd., ter
katarih v sapilih,
zaslizenju, kašlju in hripavosti. (III.) 38 14
Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijah prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.
Zaloga pri Mihael Kastnerju in Peter Lassnik-u v
Ljubljani.

Stavbinska kleparska dela,

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva.
Nacenejša izvršitev lesno-cementnih streh in
pokrivanja s strešnim lepom ter v to spada-
joče poprave z jamstvom najsolidnejšega dela.
Zaloga strešnega lesa, lesnega cementa in streš-
nega lepa v najboljnjih kakovostih.
Strešne naprave po izkušeni sestavi.
Ustanov. L. M. ECKER Ustanov.
l. 1861 l. 1861
Ljubljana, Dunajska cesta št. 7 in 16.
Vodne instalacijske naprave
vsake vrste, apeljana v hiše, zveza z obsto-
ječimi vodovodi, premembe in vsakršne po-
prave. Zgradba stranišč in kopeljskih naprav
v preprosti do najfinije izvršbe proti jamstvu
primerne, trpežne dela. 1533 6—4
Proračuni na zahtevanje brezplačno.

Kontoristinja

zmožna nemške in slo-
venske stenografije,
želi vstopiti v službo s 1. janu-
varijem 1904.
Naslov pové iz prijaznosti upravnistvo
tega lista. 1619 3—3

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo
zalogo
— izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah
Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Bratje Novakovič

lastniki vinogradov na otoku Braču in v
Makarskem primorju v Dalmaciji.

Prodaja v stekleni-
cah in pisarna: Ljubljana
Starl trg št. 15
Skladišče in prodaja
na debelo: Spodnja
Šiška, Vodnikova
cesta.
Priporočajo svoja
črna, krvna, rudača in bela izborna na-
mizna, desertna
**domača
dalmatinska vina**

dalmatinski tropinovec, dalmatinski vinski konjak in dalmatinsko
maslinovo olje po nevrjetno nizkih cenah.
Pošilja se v sodih po 100, 300 in 600 litrov. Ako kdo odpošlje
svojo posodo, dobi vino mnogo ceneje.
Vzorci in ceniki zastoj in franko. 1279 20—12

Vsako nedeljo
in praznik do
Božiča noč
urejena, zvečer
krasno razsvit-
ljena izložba
kožuhovine in
modnega blaga
Na obisk uljudno vabi
Angleško
skladišče oblek
1498 5

C. kr. priv. zavarovalna družba C. kr. priv. zavarov. družba za življenje

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.
Družba zavaruje:
a) proti škodam vsled ognja, strele in parne
ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti
škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in
proti škodam vsled odnašanja premičnih reči,
nadalje proti požarnim škodam živino, zaloge
vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje,
pridelke itd.
b) proti požarnim škodam poljske pridelke
in klajo v poslopjih in kopcih;
c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrač-
nega stekla;
d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim
pri prevažanju po suhem in po vodi;
e) proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled
tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
f) proti vsakovrstnim telesnim neizgodam, na-
dalje sprejema jamstvena zavarovanja obrt-
nih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posest-
nikov, voznikov, lovcev itd.
Vplačana delniška glavica: K 2.400.000
Rezervni fond 33.600.000
Stanje zavarovanih svot 135.000.000
Letni dohodki na premijah 4.950.000
Družba zavaruje na človeško življenje
po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:
a) za slučaj smrti, glavica plačljiva takoj po za-
varovančevi smrti na njega zaostale ali kako
drugo določeno osebo;
b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z
oprostitvijo plačila zavarovalnine, ozir. s pri-
znanjem dosmrtni rente ob nastali onemoglosti;
nadalje sprejema:
c) zavarovanja za doživetje, preskrbljenost
za starost, zavarovanje otroških dot., plač-
ljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca
samega;
d) zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo
vdov in vzgojinskih rent po najnižjih pre-
mijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor ne-
ovrnost in nezapadlost police, jamstvo tudi za
slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijske ulice šte. 6.
Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

G. PICCOLI
lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Sve-
tosti papeža
priporoča naslednje izdelke svo-
jega kemično farmacevtskega
laboratorija, ki se izgotavljajo
kot sicer vsi drugi medikamenti z naj-
večjo skrbnostjo in snaznostjo.
Piccolijeva želodčna tinktura krepi
želodec, vzbuja veselje do jedi, pospe-
šuje prebavo in odprte ter je posebno
učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.
Piccolijeva železnata vino se uporablja
primalokrvnih, nervoznih in slabotnih
osebah z najboljšim vspehom. Polliterska
steklenica 2 K.
Piccolijevi sirupi iz malin ali fama-
rinde dajo z vodo pomešani izvrstno in
zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pa-
sturzovana K 1.30.
Zunanja naročila po poš-
nem povzetju. 708 (50—42)
P. n. odjemalci si lahko ogledajo
naš znameniti laboratorij

Gamase, galoše.
Zaloga obuval
D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradan št. 9
priporoča slav. občinstvu in preč.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih
pečij in štedilnih ognjišč
kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpe-
jih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 36 52-50
Lastni izdelek.
Ceniki franko in brezplačno.

Istrsko vino

lastnega pridelka
teran in muškatelj
rudeče in refoško
se dobiva pri
Antonu Ferlan di Giorgio
v Revinj (Istra).
Na prodaj ima tudi izboren
1550 12—5 tropinovec.
Vzorci in cene na zahtevanje.

Naročajte izborno ljubljansko delniško pivo

708 104—59
iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.
Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

Povodom bližajočih se božičnih praznikov

priporoča

Ema Wutscher

lastnica slovečih vinskih gorle v Drči, vinska veletrgovina in prva najstarejša kranjska destilacija konjaka po francoskem načinu v Brezovici, pošta Št. Jernej

(Dolenjsko),

svojo bogato zalogo

dolenjskih belih in rudečih vin, starih in novih lastnega pridelka, nadalje opozarja na

konjak iz lastne destilacije, kateri je popolnoma jednak francoskemu konjaku,

ter se posebno za krepčanje želodca priporoča, ker se izdeluje iz najboljših starih vin. Steklenica konjaka leta 1893 stane 4*80 K.

" " " 1895 " 4*30 "

Pošilja se po pošti in železnici.

Ceniki franko. 1637 3-1

Hiša na prodaj.

Na Jesenicah na Gorenjskem blizu glavne ceste stoječa hiša z gospodarskim poslopjem in prostornim dvoriščem se prodaja. Hiša ima sedem sob. Hlev je zidan. Krito je vse z opeko. 1626 3-1

Več pove Jakob Novak, Jesenice št. 8.

Iščem

poštenega in pridnega

mladeniča

kot mizarskega učenca, starost od 14 do 17 let. — Pojasnila dajem pismeno ali ustmeno. 1627 3-2

Ivan Petelin,

mizarski mojster v Ribnici št. 150, Dolenjsko.

Dobra kuharica

spisala Minka Vasičeva

je že izšla

v založništvu L. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 kron, po pošti 6 kron 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima osem fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaka stališča, literarna kritika zaradi lepote, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri sloven. kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja nego znane nemške kuharske knjige.

Za Božič kot navlaš:

gospodinja - kuharica se naj podari, ta naj pa za praznike kuha in peče po njenih imenitnih receptih.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznано najboljšę

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat

176 43

Ilustrovani ceniki se dobę brezplačno.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljšę, vsa pričakovanja prekašajočę sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 274 (70)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkóczy, Anfon Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Ustanovljeno leta 1842.

1563 3

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8.

Slikarjanapisov

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slike in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolinjeja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajočę delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Telefon 154.

Ernest Hammerschmidt-a nasledniki

Madile, Wutscher & Comp.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Največja zaloga železnih peči vseh sistemov

Velika izbira posod za premog, pečnih okrilj, pečnih predstav z galerijo in brez galerije, kovinastih stojal

kovinastega orodja v različnih izpeljavah.

1537 12-3

Na najvišje povelje Njeg. e. in kr. apost. Veličanstva.

XXIII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena, vsebuje 19.382 dobitkov v gotovini

v skupnem znesku 512.880 kron. 1446 (10-10)

Glavni dobitęk znaša 200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 17. decembra 1903. — Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od e. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Izvrstno hrvaško vino!

Kdor želi kupiti dobro naravno kapljico hrvaškega vina, starega in novega, naj pride v Samobor.

Letošnje novo vino je prve vrste, kakršnega že ni bilo od 1. 1885. Cene so jako ugodne, prilika lepa, železnica v Samoboru. Torej bratje Slovenci, trgovci in gostilničarji, le potrudite se k nam. Na izbero imate različna vina: belo, rudeče in rumeno (Framinac, Rizling, Burgundec, kraljevina itd.)

Kdor želi daljnega pojasnila, naj se obrne na podpisanega.

Anton Kogoj,

obč. potroš. poslovodja sl. I. kr. povelj. trgovišča Samobor, Hrvaško. 1628 1-1

Domača slovenska trvdka!

Izdelovatelj orgelj

Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana, Cerkvene ulice

1623 se najuljudneje priporoča 26-1

v izdelovanje

novih cerkvenih orgelj.

Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah.

Mlin in žaga

v Dolenjem Logatcu

v prav dobrem stanu se nahajajoča, se iz proste roke prodaja ali pa v najem odda pod ugodnimi pogoji. —

Mlin je na 4 kamne, „kašar“, obenem opremljen s stroji za napravo „ješprenja“. — Pri mlinu je tudi

1629 3-1

kopališče s kabinami.

Več pove: Tomo Tolazzi v Dol. Logatcu.

Najnižje cene

Največji izbor

Preobleke

Popravila.

L. Mikusch

tovarna dežnikov, Ljubljana, Mestni trg 15.

Molitvenik

162 2 za Marijine družbe,

Vodilo in „Najboljša mati“ skup, se dobi v velikem tisku v vezavah po 1 1/2, 2 in 3 krone. Kdor jih vzame več skup v tej izdaji, dobi na vsakih 10 dveh v r. h. Razpošilja jih v imenu izdajatelja g. Fr. Breskvar, knjigovez v Ljubljani. Denar se pošilja založniku. — Isti knjigovez razpošilja tudi „Križev pot za M. družbe.“; 1 izvod velja 20 v., 50 izvodov 8 K in 100 izvodov skup samo 12 K. — „Vodilo“, ki velja samo zase v platnu vezano 60 v., se brezplačno privezuje 20 str. debel „dodatek“, ki obsega 1 sv. mašo in troje litanije. Ta dodatek se dobi zase broširan po 10 v. 100 skup za 8 K. Dokler nimamo šolskega molitvenika, mu je ta dodatek lahko malo nadomestilo. Obe zadnji knjižici sta ob kaki priliki primeren dar za družbenike ali šolarje. 1240 9

Prodajalka

izurjena v trgovini mešanega blaga se sprejme takoj.

Ponudbe pod št. 90 na upravništvo tega lista. 1622 3-2

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

571 61 F. HITL,

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Angeljnovi milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-76

sta najbolj koristni
štedilni mili
za hišno rabo.
Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann
izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

Iščem dobro izurjenega

strugarskega pomočnika
oziroma strugarja.

Fran Švigelj

1495 9

tovarna stolov na Bregu pri Borovnici.

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznana niti evropski ce-
lini ter je velika tovarna srebrnine
prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj
proti majhnemu plačilu delavnih moči.
Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Po-
šiljam torej vsakomur sledeče predmete
le proti temu, da se mi povrne

gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih no-
žev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz
anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih
žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kav-
nih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za pod-
klado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. spalnice za sladkor.
- 42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6'60. Ame-
ričansko pat. srebro je znano, je skozi
in skozi bela kovina, ki obdrži bojo
srebra 24 let, za kar se garantuje. V
najboljši dokaz, da leta inšerit ne te-
melji na nikakršni slepariji, zavezu-
jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo
blago všeč, povrni brez zadržke znesek in naj nikdor
ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno
garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiya se edino le v

1428 6

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr.
19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,
ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako
zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.
Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo
za notranje in zunanje bolezni.

Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih
na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpra-
vijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo
prebavo, čistijo kri in čreva.

Delujejo izborni proti bripavosti in prehlajenju.
Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in šči-
panje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na
maternici in modromu ter raditega ne bi smele manj-
kati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Naročuje se edino in točno le pod naslovom: **Mestna lekarna, Zagreb, Gornji
grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka.**

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.) 4 K	5 ducatov (60 stekl.) 17 K
3 ducati (36 ") 11 "	10 ducatov (120 ") 32 "

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 36.

Ustanovljena leta 1360.

1553 10-5

Zdravje je največje bogastvo!

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9
poles „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

**cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s
svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,**

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z ajaminco in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najfinjšega

št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana
tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo
AVGUST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in le-
pem soglasju z gotoko arhitekturo, izvršila prav
pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski
cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah,
slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih strogo
po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne
vpločih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci
v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega,
domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo za-
upamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo,
se vestno zadržuje, da so cene gosp. Avg. Agnola
prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem,
posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri
razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli
radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februvarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborni
zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

927 52-21

Prodaj ali v najem oddam trgovino

špecerijskega blaga

na dobrem prostoru v Ljubljani radi
b lehanja. Trgovina ima lep promet in se
ponuja strokovnjaku gotova eksistenca.

Potrebni kapital le 2 do 3 tisoč gold
Natančneje pové blagohotno upravnistvo
„Slovenca“.

1248 14

Na prodaj sta

2 križeva pota 2

jeden 95 cm visok velja gld. 65—

drugi 150 " " " " 250—

pri 1591 3

Fr. Toman-u

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Pojasnilo!

Vsotransko priznane Anker-remontoir ure, sistem
Roskopf, s niklastimi okrovi kupuje se leto dni velik del
mojih odjemalcev, posebno poljedelci, uradniki, uslužbenci
orožništva, finančne in železnice v svojo največjo zadovoljnost.
Pošiljam svoje pristno ameriškega sistema

Roskopf-patent anker remontoir ure št. 99

(zelo priporočljiva službena ura) z emailirno kazališčem in
fino poliranim dobro zapirajočim niklastim okrovom, pozla-
čenimi kazalci, natančno regulirana in 36 ur idola, triletna
garancija, naravnost na zasebno odjemalce kom. za 2-50 gld.,
3 kom. za 7 gld., 6 kom. za 13-50 gld. Primerna nikla-
nasta veržica z lepim kompasom komad 30 kr. Razpošilja
se proti poštnemu povzetju ali če se pošlje denar, če ura ne
ugaja ali pa zadovoljivo ne funkcionira.

Hanns Konrad

prva tovarna za ure v

Mostu št. 613, Češko.

c. kr. sodni zapriseženi cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s
c. kr. avstr. drž. orlom, z zlatimi in srebrnimi razstavnimi
svetinjami in z več nego 10.000 priznanimi pismi, ki so mi
došla iz celoga sveta. Moja tvrdka je kot eksportna tvrdka
v tej stroki brez zamudne največje in najstarejše in izredne v
vso delo sveta. Ustanovljena je l. 1857. Ilustrovani cenik
o urah, zlatinah in srebrninah se pošilja na zahtevo
zastonj in franco 1420 21-7

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša

prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštao-
brasilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Josip Jaro,** veleposestnik v Medvodah. — **Dr. Andrej
Karlin** stolni kanonik v Ljubljani. — **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** župnik pri D. M. v Polju. —
Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — **Francišek Leskovic,** zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — **Karol Pollak,**
tovarnar in posest. v Ljubljani. — **Gregor Štibar,** župnik na Rudniku. — **Dr. Aleš Ušeničnik,** profesor bogoslovja v Ljubljani.

♦ Božična in novoletna darila. ♦

Otvoritev nove velike trgovine!

Vsaka konkurenca izključena.

Priporočam jako okusno bogato zalogo

stenskih ur s krasnim bitjem

(Novost) v lepih moderno izrezanih omaricah; dalje

srebrnine in zlatnine, namizne oprave

(Besteck) in druge krasne izdelke iz *china-srebra*.

Posebno priporočam krasne, živo se lesketajoče **briljante**, nakupljene vsled ugodne prilike v veliki množini, kateri so izdelani v raznovrstne oblike (façone).

Le vsled konkurence imam v zalogi tudi imenitne imitacije **briljantov (steklo)**, ki se skoro ne razločujejo od pristinih.

Pozornost! Vedno mi je bila skrb in prizadevanje, slavno občinstvo seznaniti z mojo bogato zalogo, kakor tudi isto prepričati, da ni potreba nikomur naročevati te vrste blaga pri tujih zunanjih trgovcih, kakor iz Dunaja ali drugod, kajti po mnogih slučajih pridobil sem si prepričanje, da jaz celo z boljšim in mnogo cenejšim blagom zamorem ravno tako postreči. Cenj. odjemalce vedno le s poštenim, pristnim blagom zadovoljiti, bil je vedno moj princip. Omeniti moram, da si blago vedno le v večjih partijah osebno, direktno v tovarnah nakupim, ker drugače bi ne dosegel tako nizkih cen.

Priporočujoč se cenj. odjemalcem vabim na obilen obisk

Franc Čuden

urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice 2, nasproti frančišk. samostanu, podružnica Mestni trg 25, nasproti rotovžu.

Naznanilo otvoritve in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu v mestih in na deželi uljudno naznanjam, da sem pred kratkim **otvoril**

„restavracijo na pošti“,

ki je vsestranski urejena v udobnost p. n. gostov. Poskrbljeno je za najboljša **naravna vina**, izborna **topla in mrzla jedila** po primerno nizki ceni.

Tu kakor tudi v **Šoštanju** imam svoji novourejeni

mesnici,

kjer morem ob vsakem času slav. p. n. odjemalcem postreči z okusnim svežim blagom. Zagotavljajoč slavnemu p. n. občinstvu najsolidnejšo in najtočnejšo postrežbo in

proseč mnogobrojnega obiška

beležim z najodličnejšim spoštovanjem

Ivan Habjan

lastnik „restavracije na pošti“

v Šmartnem na Paki (Štajarsko), 2 minuti od železn. postaje Rečica (Riezendorf).

Najstarejša svečarska tvrdka!

Najstarejša svečarska tvrdka!

Fr. Šupevc Ljubljana, Prešernove ••
(Slonove) ulice 7, Perlesova hiša

priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne

1613 3-2

čebelno-voščene sveče

voščene zvitke i. t. d.

izborni méd-pitanec.

Ustanovlj. pred sto leti!

Ustanovlj. pred sto leti!

Nove zboljšane gramofone

z glasovno-, ročno- in varstvenic
omarico, zelo priljubljeno med
duhovščino, po društvih in med
zasebniki.

Gramofon
avtomate

za gostilne zelo pridobitno
prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare

Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 50-33

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

!! Potniki v Ameriko !!

CUNARD LINE

prevažna potnike naravnost

1552 9-5

iz Trsta v Novi York

z brzim parobrodom „AURANIA“ s 1200 mesti III. razreda in s 300 salonskimi mesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ z 2000 mesti III. razreda in s 400 salonskimi mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, iz Trsta v Novi York hrano, s vinom in vso postrežbo

III. razred za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15. decembra 1903 „CARPATHIA“ 2. februvarja 1904

„AURANIA“ 29. decembra 1903 „AURANIA“ 16. februvarja 1904

Natančnejša pojasnila, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz Novi Yorka v notranja mesta Združenih držav Severne Amerike daje in preskrbuje

Avstrijski domači glavni zastop

Schröder & Comp. - Trst

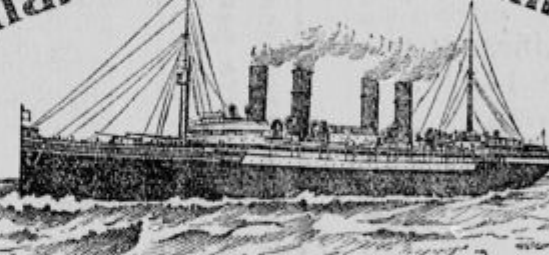
Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: SCHRODERCO — TRST.

Potniki naj se zglasijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne bilete!

Hamburg-Amerika Linie

Največje
najstareje
parobrodno
društvo
na
svetu.

Njega
parobrodje
obsega
280
velikanskih
parnikov.

v Ameriko zanesljivo v **6 dnevih**

direktna, najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki
iz **Hamburga** v **Novi York** ali pa v **Halifax**.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne **temne in likane sobne oprave iz suhega lesa**, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

Ivan Dogan

mizarski mojster

v Ljubljani, Medjatova hiša št. 19

priporoča

svojo bogato zalogo hišne oprave.

Spalne ter jedilne sobe za salone. Divane vsake vrste. Modrace in žimnice

na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke i. t. d.

Naročila se točno izvršujejo.

1564 3

Cenik s podobami zastoj in franko.

Konkurenca nemogoča!

PRIHRANJEVATI

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga delikates in dišav v steklenicah od 50 h više (dolito v izpraznjeno steklenico od 40 h dalje.)

in vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja z
Maggi - jevo preizkušeno dobro južno zabélo
kajti malo kapljic — pripravljeni jedi priliti, zadostuje, da slabi
juhi, omaki, zelenju itd. takoj podeli čvrst, prijeten okus. 909

796 100—53

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 34 let z največjim uspehom rabljeni prani sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gl. 25 kr. — 2 K 50 h. po pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.

Svarilo!

Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvornih preparatov že 34 let obstoječega podfosfornastega kislno-apnena-železnega sirupa, svarimo in toraj prosimo, izrecno zahtevati Herbabny-jev apneno-železni sirup in gledati na to, če ima vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73—75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trakoczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler, Ant. Mizzan; Breže: G. Elsässer dediči; Sovodnji: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hillinger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, dr. J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, dediči M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Posestvo

je naprodaj

v lepem kraju ob novi državni železnici v Rožni dolini na Ko-roškem.

Posestvo obstoji iz njiv, travnikov in gozda; v hiši je stara kréma, prodajalnica ter prodaja tobaka. Ista je pripravna tudi za kako drugo kupčijo.

Cena posestvu je 10.600 kron. Plača po dogovoru.

Naslov posestnika pové iz prijaznosti upravníštvo „Slovenca“. 1522 8

Asti spumante

„kipeče vino“

velesloveče tvrde

„BRATJE CORA“ v TURINU

priporoča najtopleje

Anton Stacul

trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami v Ljubljani.

Cena izvirne velike steklenice K2-50; pri nabavi 12 steklenic 5% popusta.

Tudi priporočam svojim p. n. cenjenim odjemalcem in občinstvu svojo izbrano in bogato zalogo raznovrstnih delikates, kakor tudi različnih tuzemskih in inozemskih mesnih izdelkov in klobas, konzervirane ribe, meso in sadije. — Velika zaloga pristnih, najfinjših in najbolj slovečih vrst francoskega in tuzemskega šampanja, renskih, bordeauxskih, avstrijskih, ogrskih, italijanskih, španskih in grških vin. — Pristni francoski in tuzemski konjak, najfinjše vrste čaj, likerji itd.

1517 6—5

Pariška svetovna razstava 19001 „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno
le, če
na
podplatu

in usta-
novno
leto
1860.

Šent Peterburške
GALOSHE
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1592 10—3

Vsak dan jih izdela
tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Wien, I.

Na debelo in drobno pri

Anton Krisperju v Ljubljani

kakor pri sledečih trgovinah:

V Ljubljani so na prodaj pri Češkuti Marija, J. S. Benedikt, Petričič Vaso, Persohe Alojzij, Treo Karolina, Ant. Leutgeb, Julije Stor, Ernest Sark, I. C. Hamann, Vikt. Gerhauser.

Brinšek Ivan T-novo, Engelsberger Rud. Krško, Homann Friderik, Homann Oto, Fürsager Leopold v Radoljici, Gratner Jurij Kamnik, Gatsch A. Kostanjevica, Lapajne Valentin Idrija, Pollak Marija Kranj, Petelin Andrej Ribnica, Trevn Valentin Idrija, Trevn Anton Jesenice, Verbič Anton Sevnica, Lebinger & Borgmann Litija, E. Hoffmann Kočevje, Jonke Frano. Bartelme Josip Kočevje

Božič!

Najprimernejše darilo za gospodinjstvo je
slovito znani 1543 9—6

Pfaff-ov šivalni stroj,

ki ustreza vsem zahtevam in je zelo prikladen za
umetno vezenje.

Zaloga pri F. Tschinklu, Sodnijske ulice 4.

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami

ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD

Nik.-rem. ura gl. 2.50 3.—, 3.50. Za vsako
uro 3 leta pism. jam. tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Suhe gobe, orehe, predivo
želod, vaake vrste fižol, žito,
sadje, suho in sveže, sploh vse
deželne pridelke, 1484 3—9

kupi Anton Kolenc v Celju.

laneza Irdine zbranih spisov

je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi huzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-
slovanske zgodovine.

Mnjiga, važna za vsakega za-
vednega Slovenca.

Cena K 3—, po pošti K 3-20.

Založil L. Schwentner
v Ljubljani.

1651 42

Velika božična prodaja

se vrši od ponedeljka, 7. decembra nadalje v novi trgovini za modno blago

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

(prej Goričnik & Ledenig) po čudovito znižanih cenah.

Prodajajo se po teh cenah: preproge, posteljne oprave, ščiti za okna in stene (Fenster- & Wandschoner) felé, blago za damska modna oblačila, lepi modni barhenti, nekaj sto dvanajstoric žepnih robcev iz batista, komad po 10 kr. in višje, ovratnice, srajce, ca. 500 dvanajstoric platnenih nogavic za moške, par 9 kr. in višje, platnene namizne preproge in serviet, nadalje tudi:

Umerjene obleke, adjustirane v kartonu, cela obleka od 1.50 glđ višje
svileno blago za bluže, meter le 55 kr.
svileno blago za bluže, čista svila, modne prog. 85 „
modni baržuni za bluže, 56 cm široki 75 „

Vse blago se lahko ogleda v pritličju in v prvem nadstropju, ne da bi koga silili kupiti. Nezdovo-
ljivo blago se zamenja.

Poleg tega ostaneta v prvem nadstropju oddelek 5 do Božiča razstavljeni dve zaslonili, (paravents),
ki sta jih izdelali gospodični Zalka Novak in Ruža Sever, umotvora, ki sta vredna, da si ju vsakdo
ogleda, in sta tudi na prodaj.

1607 9—3

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana, Prešernove ulice št. 9,

priporočata svojo bogato zalogo zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke, kakor tudi najnovejših predmetov v konfekciji za dame.

Solidne cene, točna postrežba.

1532 12—7

Največja izbira

blaga iz briljantov, kakor uhanov, prstanov, zapestnikov itd., velika zaloga zlatnine, kot zlatih verižic za dame in gospode koljerjev, na kakor nastavkov, servisov za čaj, kavo, pivo in vino, posode za na- mizno orodje, tase, doze za slad- kor, posode za solato, dalje popolne oprave kasete za 6 do 12 oseb. Prosim o tem brezplačno. Določeno predmeti, kot manjši erci, krogličasti, kroglični in drugi predmeti, ki so v t. d.

Adolf Wagenpfeil, zlatar in juvelir Ljubljana

Priporoča svojo veliko zalogo **novosti** p. n. občinstvu.

Edino zastopstvo

svetovno - znane orivit. akcijske družbe. — Blago iz kina - srebra, Berendorfske, Cristofle in Württem- berške kovinske tovarne, priznane najboljše tvrdke za namizno orodje. — Največja izbira najpamet- vanjskih, kristnih, Miklavževih in božičnih daril izvršujejo. Ceniki zastopni. 1902 12-5 Najnižje cene. 1902 12-5

Naznanilo otvoritve

Naznanjam cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in zunaj, da sem otvoril v **Židovski ulici št. 3** pod tvrdo

*** **Karel Januš** ***

popolnoma

ново trgovino

z veliko zalogo žlahtnih kamenov, zlatnine in srebrnine, kakor tudi prstanov z briljanti in dijamanti, poročnih in drugih modernih prstanov, zlatih in srebrnih verižic za gospode in dame, broš, uhanov, zapestnic, priveskov, nožev in vilic iz srebra in kitajskega srebra ter vseh juvelirskih predmetov.

Vsled moje dolgoletne izkušnje v dragotinarski in zlatarski stroki bom lahko vsaki zahtevi cenjenega p. n. občinstva v vsakem oziru popolnoma zadostil, in se bodo popravila kakor tudi nova dela kar najboljše, najhitreje in nacenije izvrševala.

Dalje kupujem in zamenjam staro zlato, srebro in žlahtne kamne. Vedno velika zaloga

najfinejših in najcenejših zlatih in srebrnih ur za gospode in dame.

V nadi, da sem pri cenjenemu občinstvu najboljše priporočen, beležim

odličnim spoštovanjem

1488 7-5

Karel Januš, juvelir in zlatar, Ljubljana, Židovska ulica št. 3.

Göška pivovarniška akcijska družba v Gössu pri Leobnu

si usoja uljudno naznaniti p. n. restavraterjem, gostilničarjem in slav. p. n. občinstvu, da se nahaja njena novo urejena pivovarniška zaloga za Kranjsko odslej na **Sv. Petra cesti 47 (Hafnerjeva pivovarna)**

Transito-klet v Vodmatu.

1630 2-2

Božična in novoletna darila!

Anton Schuster, Ljubljana, Špitalske ulice št. 7

priporoča svojo bogato zalogo v konfekciji za dame in deklice, kakor bluz i. t. d., oblek za dečke, volnenega blaga za ženske obleke, batista in platnenih žepnih robcev, šerp, srajc, kračat, flanelastih odej, vsakovrstnih garnitur, brisalk in belega blaga za perilo.

Velika izbira linoleum-a in družih preprog.

Zelo znižane cene! Solidno blago!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpečno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluvijske, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštenu po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdo ter ne uvažujejo tujih tvrdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-27

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

1903 Božična prodaja 1903

radi pohajajoče sezone še 10% ceneje.

Angleško skladišče oblek. Ljubljana, Mestni trg 5.

Obleke iz kamgarna, gladke in progaste . . .	fl. 10.—
Obleke iz angleškega ševota v modernih barvah . . .	„ 10.—
Fine jaquet-obleke	„ 10.—
Najfinejše salonske obleke	„ 20.—
Angleški modni ulstri	„ 10.—
Fini double-ulstri, temnosivi	„ 10.—
Črne zimske suknje, mandarin	„ 10.—
Haveloki iz kameline dlake, rujavi in sivi	„ 5.—
Otroške obleke in ulstri	„ 5.—
Otroške obleke v različnih barvah	„ 2.50
Fine modne hlače, tople, progaste	„ 2.50

Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom	
Črni in sivi cibolin-paletot z velikim ovratnikom	
Paletot iz anglešk. modnega blaga z ovratnikom ali brez njega	
Najfinejši paletot za dame v stola-čloni	
Črni damski ovratniki, podloženi	
Najfinejši double-ovratniki v stola-čloni	
Modne damske obleke	
Zimske jope, podložene	
Elegantni otroški plašči	
Jopice za deklice v vseh barvah	
Višnjevi, podloženi ovratniki z rudečo kapuco.	1496 18-12

Kožuhi za bivanje v mestu in potovanje, mikado v največji izbiri po čudovito nizkih tovarniških cenah. Naročila po meri se izvršujejo na Dunaju najelegantnejše in najhitreje.

Velospoštovanjem

Kapamacsija & Bondy

Oroslav Bernatović.